1893 HUSZONHETEDIK ÉVFOLYAM 300. SZÁM. BUDAPEST. HÉTFŐ, OKTÓBER 30.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCZA 35.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, rákiuint amaz országokba, melyek a postaszerződésbe tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, VI. DALSZINHÁZ-UTCZA 1.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PÁRISBAN *főügynökségünknél:*
John F. Jones & Cie. 31 biz. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Hasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 7.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
és valamennyi hirdetési iroda

Az osztrák válság.

Az osztrák parlamenti és kormányválságban tegnap bekövetkezett az előrelátott fordulat: *a Taaffe-kabinet benyujtotta lemondását* s ő felsége azt *elfogadta*. Ugyanakkor ő felsége megbizta Taaffét az ügyek ideiglenes tovább vezetésével s hozzájárult *a reichsrath elnapolásához*.

Taaffe gróf lemondásával és a reichsrath elnapolásával megtörtént az első lépés a válság megoldása felé. Az első lépés mindig a legnehezebb, de ebben az esetben csak Taaffének volt az megtenni nehéz, a válság végleges megoldása szempontjából ez a legkönnyebb.

Az Ausztriában uralkodó bonyolult, beteges parlamenti állapotok mellett a dolog nehezebb része csak most következik. A legelső nehézség az uj kormány kinevezésénél fog felmerülni. Akárki is lesz az uj miniszterelnök, kabinetjét abból a három pártból lesz kénytelen megalkotni, a melyek a Taaffe-kormány bukására szövetkeztek. Csakhogy egészen más dolog három, programmjában egymással homlokegyenest ellenkező pártnak a minisztérium megbuktatására szövetkezni s egészen más dolog e három pártnak a megbuktatott kormány örökségén megosztakozni. A megbuktatásra való szövetkezés a parlamenti pártok hivatásából természetszerüleg kifolyik; az uralkodásra való koalicziót mindig beteges állapotok jele. Az adott esetben pedig nemcsak beteges állapotokra, hanem a parlamentáris felfogás teljes elsatnyulására enged következtetni.

Érdekesen jellemezte a *lemondás előtti* állapotokat *Hohenwart* gróf a «Neue Fr. Pr.» egyik dolgozótársa előtt. A konzervatiy párt vezére, a ki a Taaffe-kabinet bukását dülőre vitte, igy nyilatkozott:

A helyzet nagyon komoly és olyan bonyolult, hogy a kormány minden működésében meg van akadályozva s teljesen képtelen arra, hogy a képviselőházzal együtt működjék. Annyira jutott, hogy a kormány nem képes valamely javaslatát keresztülvinni; a kormánynak tehát nincsen többsége s teljesen meg van bénitva. Hogy ebből a szorult helyzetből kiszabaduljon, minden esetre feloszlathatná a képviselőházat, de a választások eredménye biztos. Az uj képviselőház képe alig különböznék a régitől; néhány hó mulva, az uj választások után csakis időt vesztenénk, de épen ott tartanánk, a hol most vagyunk. Csakis a döntést odáznák el a nélkül, hogy közelebb jutnánk a megoldáshoz. E szerint, mert a ház hangulatának a megváltozására számitani nem lehet, csak egy kibuvó marad: az, hogy a kormány nyujtsa be lemondását, mert állása tarthatatlanná vált.

— De ki lépjen a helyébe? kérdezte az ujságiró.

E fölött az elhatározás nem a mienk, hanem a magasabb tényező. Különben azt hiszem, mindenki tudja, hogy egyetlen egy párt sem elég erős arra, hogy kebeléből a kormány számára többséget tudjon létrehozni. De épen a mostani válság bizonyitotta, hogy egy koalicziós-miniszterium alkotása, a melyben valamennyi nagy párt képviselve lenne, lehetséges volna. A meggondolt elemek egyetértenek abban, hogy békére van szükségünk. Ezt a meggyőződést előnyösen ki lehetne használni arra, hogy a legelső nehézségeket leküzdjük.

— És alakulna egy kormány a nagy pártok megegyezése következtében létrejött utolsó kormányprogrammon?

Ez a programm a mostani kormánnyal együtt nuknék: egy koalicziós-miniszteriumra elég más feladat várna. Meg kellene oldania a jelentékeny függő kérdéseket, a legfontosabb ügyeket kellene előtérbe vonnia, hogy az anyagi nyomor miatt folyton hangosabban és sürgősebben felhangzó panaszokat legalább részben enyhitse: végre az a feladat vár reája, hogy a választási reform kérdését felvegye és megoldását megkísérelje. *Egyetlen-egy kormány* — és ezt valamennyi párt elismeri — *sem lesz képes a választási reformot visszautasitani*, miután egy olyan javaslat, a milyen most foglalkoztatja a házat, a miniszteri székből be lett terjesztve. Ha egy koalicziós-miniszterium jönne, akkor ennek egy uj választási törvényjavaslatot kellene teremtenie, még pedig a választói jog kibővitése alapján, tekintettel arra az elvre, hogy a munkások is kapjanak a képviselőházban képviseletet. Ez mindenesetre nem lesz könnyű dolog s nem megy majd könnyen, mert nagyon sok érdeket érint és nagyon sok politikai mozzanatot kell figyelembe venni. A javaslat, mely bennünket most foglalkoztat, hogy csak egy részletet említsek, a bécsi választók számát megkétszerezi.

Ez az egy körülmény is mutatja, hogy mily nagy változások elé megyünk a reform keresztülvitelénél. A reformot nem lehet ugy megalkotni, hogy a döntés ez uj, energikus és jól szervezett választó-osztálytól függjön; gondoskodni kell arról, hogy a polgári elem és a középosztály is figyelembe vétessék. Egy ilyen választási reformot, melyet a képviselőház nagy pártjai is helyeselnek, kell az uj kormánynak létesiteni s kénytelen lesz a ház elé azzal a kérelemmel járulni, hogy minden kezdeményező inditványt, mely a választási törvény megváltoztatására irányul, addig halaszsza el, a mig a kormány javaslatával elkészül. Ha a kormány feladata eme részét megoldotta, akkor ugy is ki fog tünni, hogy szervezetének természete lehetővé teszi-e az állandó együttműködést, vagy pedig, hogy csakis átmeneti kormányszámba vehető, melynek csakis a legsürgősebb teendőket kell elvégeznie.

— És nem lehetne a válságot még most is meggátolni?

Valamennyi párt mostani parlamentáris viszonyainkat tarthatatlannak nézi. Hiszen mindig volt a parlament és a kormány között kisebb és nagyobb ezivódás, de olyan állapot, a milyen a mostani, még nem volt. A reichsrath egybegyülése előtt még fel lehetett tételezni, hogy decemberig minden simán fog lefolyni s hogy a kormány mihelyt szükség lesz rá, a kivánt többség felett rendelkezni fog. Egészen felfoghatatlan, hogy miért zavarta meg a kormány a választási reform időelőtti benyujtásával ezt a békés állapotot. E választási reform következtében a kormány megszakitotta az összeköttetést a nagy pártokkal és a mai helyzetet teremtette, melyre részint távollétével, részint hallgatásával válaszol. Ez a változás — ezt hangsulyozom — nem annyira a választási reform tartalma, mint inkább benyujtása módja következtében keletkezett. Plenernek egészen igaza volt, hogy az ilyen javaslatot nem készitik elő a nélkül, hogy a ház döntő tényezőivel nem érintkeznek. Ezt abban hagyták s ez által megingott a bizalom s mindegyik pártnál azt az óhajtást teremtette, hogy a jövőben biztositva legyenek az ilyen meglepetésektől.

— Érintette e hangulatváltozás személyi tekintetekben is Taaffe viszonyát előbbi barátaihoz?

Taaffe grófhoz való személyes viszonyaim ma is még a régiek. Egészen természetesnek is találom, ha kijelenti, hogy meg akarja enni a levest, melyet beapritott. Minden esetre lovagias eljárás, hogy ki akar tartani a nehéz helyzetben, mely most keletkezett: de nem lesz könnyű dolog az idézett közmondást a politikában érvényesiteni. Én ezt nyiltan és becsületesen megmondottam a miniszterelnöknek, mikor szerencsém volt vele beszélni; kénytelen voltam *végre neki azt tanácsolni, hogy mondjon le s tegye egy koalicziós-minisztérium alakulását lehetővé*. Gróf Taaffe tudja, hogy az én véleményem szerint az egyetlen mód, mely bennünket a bajból kiragadhat. A választási reformjavaslat minden párt figyelmét abba az irányba terelte, a melyből nem csak Ausztriát fenyegeti nagy veszély; remélem, hogy a nyugodtabban gondolkozók most szorosabban egyesülni fognak; nem csak azért, hogy önzőleg egy rendkivüli veszélyivel szembe szálljanak, hanem azért is, hogy egy általános jövőt előkészitsenek.

A válság közvetlen okairól a rendszerint jól értesült félhivatalos bécsi *Fremdenblatt* a következőket irja:

A három nagy párt vezetőinek a választási reformról a képviselőházban tett nyilatkozatai után tudvalevőleg e pártvezetők értekezletet tartottak, melynek czélja volt a képviselőház ügyeinek továbbvitelét illetőleg megegyezésre jutni. Ez alkalommal a német baloldal vezetői kijelentették, hogy a *német egyesült baloldal mindaddig megtagad minden parlamenti munkában való részvételt, mig az ügyeket a Taaffe-kormány vezeti*. Kitünt az is, hogy a választási javaslat a másik két párt képviselőit is a legkinosabban érintette. *Hohenwart* gróf és *Jaworski* az egyesült baloldaltól elfogadták a meghatalmazást, hogy a miniszternökőt a baloldal főnnebbi kijelentéséről hivatalosan értesitsék s e feladatukat pénteken, a miniszterelnökkel értekezve, teljesitették is. A két klub vezetői az értekezlet során kénytelenek voltak konstatálni, hogy az egyesült német baloldal ez elhatározása következtében a parlamenti többség minden további működése meg van bénitva. *Taaffe grófnak a felséghez küldött jelentése nyilvánvalóan e konferenczia következménye volt.*

A válságra vonatkozó táviratunk a következők:

Bécs, okt. 29. Ma délelőtt ő felsége elnöklete alatt miniszteriantanács volt, mely délelőtt 11 órakor kezdődött és egy és negyed órán át tartott.

Bécs, okt. 29. *A reichsrath-ot ma legfelsőbb felhatalmazással elnapolták.*

Bécs, okt. 29. Ő felsége elnöklete alatt ma délelőtt 11 órakor miniszterianács tartatott, melyben *Taaffe gróf benyujtotta a kabinet lemondását*. Ő felsége *a lemondást elfogadta* és a kormány tagjait megbizta, hogy ideiglenesen tovább vezessék az ügyeket.

Bécs, okt. 30. Ő felsége déli 12 óra után külön-külön kihallgatáson fogadta Chlumecky bárót a képviselőház elnökét és a három nagy klub elnökeit: Hohenwart grófot, Jaworski lovagot és Plenert.

Bécs, okt. 30. (Az *Egyetértés* eredeti telefon-tudósitása.) A *Taaffe*-miniszterium beadta lemondását és az országgyülést elhalasztotta. Ez jelen pillanatban a válság állása. Miután gróf Taaffe szombat este jelentést tett a királynak a helyzetről, tegnap délelőtt *a király elnöklete alatt másfél órai minisztertanácsot* tartottak, melyben gróf Taaffe a parlamenti ügyek állapotát, a mint az a legutóbbi napokban alakult, előadta, különösen azt, hogy *a ház három nagy pártja között koalicziő jött létre*, minek következtében *a miniszterium nem rendelkezik többé a házban többséggel*. Ezen előadása alapján a miniszterelnök az összes miniszterium elbocsáttatása iránti kérését terjesztette a király elé és javaslatba hozta egyszersmind, hogy az uj kabinet a koalicziónált pártokból alakittassék. A *király egyelőre tudomásul vette a lemondást és elhatározását fentartotta magának*. A minisztertanács azonban elhatározta, hogy az *országgyülést elhalasztja, hogy időközben a kabinetet megalakithassák*. Noha ezek szerint a kabinet lemondása formailag nincs elfogadva, még sem kételkednek már többé benne, hogy valamennyi miniszter visszalép. A mai nap folyamában a király a három nagy párt vezérét, Plenert, Jaworskit és Hohenwartot, valamint a képviselőház elnökét, Chlumetzkit kihallgatta, hogy jelentést tegyenek a helyzetről és javaslatot az uj kabinet alakitására. Miután a három klub vezérei a kabinet esetleges ujjáalkotásáról már a mult héten folytattak egymással tárgyalásokat, feltehető, hogy a királyhoz hivottak megegyező javaslatokat tettek, és hogy a magas arisztokráczia egy tagja fog a miniszterium élére lépni. Előtérben a már a cseh tartománygyülésen is szerepelt Windischgrätz Alfred neve áll. A mi a miniszterium egyéb összeállitását illeti, az eddigiek nyomán csak annyit lehet következtetni, hogy a miniszteriumban a három nagy párt meglehetősen egyformán lesz képviselve. Hogy Plener, Chlumetzki és Madejszki neveit emlegetik, az magától értődik, de komolyabban csak az uj miniszterelnök kijelölése után lehet a miniszterium összetételével foglalkozni. A királyhoz meghivott pártvezérek alkalmasint programmot is adhattak a királynak. A programm egy koaliczionált miniszterium jellegéhez képest a legszükebb határok között fog mozogni. A programm élén természetesen ismét a választási reform fog állani. De az uj kabinet az uj választási reformtörvényjavaslat előterjesztésével nem fog sietni, hanem annak elvei fölött előbb a pártokkal megállapodásra fog jutni. Nem lepiezik azokat a nehézségeket, mely ily megállapodásnak utjában állanak és ha e megállapodás nem jöhetne létre, az uj miniszterium azonnal vissza fog vonulni. Különben a programm arra szoritkozik, hogy a koaliczionált pártokkal egyetértőleg az ügyeket tovább vezessék és a legsürgősebb teendőket gazdasági és pénzügyi téren elintézzék. Csak ha idő folytán kiderülne, hogy megvan a lehetőség arra, hogy a három nagy párt egységes és határozott politikai irányban tartósan együtt működhetik, fog az uj kabinet egy továbbmenő politikai programmot előterjeszteni. A király a fentemlitett férfiakon kivül valószinüleg még másokat is meg fog hallgatni és igy még néhány nap fog eltelni, mig a korona meghozza határozatát.

Budapest, okt. 30.

A képviselőház harmadik biráló-bizottsága ma délelőtt *Latkóczy* Imre elnöklete alatt tartott ülésén ujra tárgyalás alá vette *Lelbach* László képviselő régóta huzódó ügyét s hosszas tanácskozás után határozatilag kijelentette, hogy a háznak a *vizsgálat* elrendelését fogja javasolni s a vizsgálat megjelölésére *Dókus* Ernő bizottsági tagot fogja ajánlani.

AZ EGRI ÉRSEK JUBILEUMA.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Negyedik nap.

Eger, okt. 29.

Ma volt az utolsó ünneplési napja Samassa érseknek jubileuma alkalmából.

Eger város közfigyelme nagy érdeklődéssel kereste a szép verőfényes ünnep délelőttjén a rezidenczia tájékát, hová, mikor a székesegyházi toronyóra a 11 elütötte, nagy tömegekben vonultak be az ünnepi diszbe öltözködött különböző üdvözlő küldöttségek sorai.

Az érseki elfogadóterem előszobája és az ahhoz vezető folyosó egészen telve volt fekete és egyenruhás küldöttségi tagokkal.

A tisztelgest *Hevesvármegye törvényhatósági küldöttsége* nyitotta meg dr. *Kállay* Zoltán főispán vezetése alatt, számszerint 16-an voltak.

Az elfogadóterem déli növénysátra alatt félkörben felállitott megyei tisztelgő küldöttség élén *Kállay* főispán üdvözölte a mellékteremből titkárai kiséretében megjelent jubiláns érseket.

Szónoki hévvel előadott kitünő üdvözlő beszédében hangsulyozta, hogy miután a törvény azokat a kötelet, melyek az érseket mint örökös főispánt a megyéhez füzték, megszüntette, ezeket a tiszteket, szeretet és ragaszkodás kötelékei váltották fel, melyeket semmiféle törvény sem téphet szét. E szeretet és tisztelet hozta őket az érsek elé, hogy őt jubileuma alkalmából az egész megye nevében üdvözöljék, szivből óhajtva, hogy az isten az érseket a haza és az egyház javára és a megye örömére sokáig éltesse.

A főispán szép előadással elmondott beszédére az *érsek* következőkben válaszolt:

Határtalan hálával tartozom mind azokért az üdvkivánatokért, melyeket méltóságod oly fennköltt és lekötelező szavakban az iment hozzám intézett azon megye részéről, mely — a mint helyesen méltóztatott megjegyezni — hivatalos kapocsban hozzám már nem áll, de sokszoros czimen, melyeket méltóságod oly szépen kijelölt, szivemhez elválhatatlanul kapcsolva és füzve van. Ezen megyének, melyet annyira szeretek, ezen irányomban való kitüntető figyelme ez alkalomból csak tanubizonysága annak, a mit méltóságod kétségtelenül irántam való rendkivüli jóakaratából oly szép szavakkal elmondott, de melynek alapja egészen reám vonatkozhatik, a nélkül, hogy hivalkodás bünébe és hibájába essem, tudnillik tanuságát akarta e megye annak adni, hogy megbecsüli azon igyekezetet, mely irányozva van a kötelesség teljesitésére. A kötelességteljesitésre irányzott igyekezet pedig nekem, a mint méltóságod szives volt megemliteni, a hazaszeretet sugalta. Minden, a mit tettem, minden, a mit éreztem, a hazaszeretet forrásából fakadt, s abban leli magyarázatát. Ezen hazaszeretet teljesitésének módjára nézve a világ legbiztosabb tanitójához fordultam és ez a történelem. Mindenesetre önök velem együtt olvasták egykor az iskola padjain Sallusztius római nagy történetirónak könyvét, melyben többi közt e nagy történeti igazságot fejezi ki: Imperium facile his artibus retinetur quibus partum est. A birodalmak azon eszközök és módok által tartatnak fenn legkönnyebben, melyek által létrejöttek. Midőn én ezt a nagy igazságot megtanultam, ehhez alkalmaztam hazaszeretetemnek nyilvánulását és kifejezését és kutattam, melyek voltak azok az eszközök, melyik volt az az alap, melyen létrejött hazám, hogy tudjam, mily eszközökkel kell annak fenntartására irányuló kötelmeimet lerövnom. Ki adta meg alapját ennek a hazának? Ki épitette fel ezt a birodalmat azon az alapon, melyre lefektette azt első királyunk s az alap az, melyen e nemzet 800 éven keresztül minden viszontagság daczára fennmaradt, s mely alapon e nemzet további fejlődésében is jobb jövőnek mindig több és több biztositékát tünteti elő. Ezen alapnak pedig három lényeges alkateleme a király, törvény és a szabadság. De a királyi hatalomnak azt a fényességet, a törvénynek azt a tekintélyt, a szabadságnak azt a nemesitő erőt, mely nélkül mindezek hiuk, a vallás és az erkölcs kölcsönzi és adja. Ez vértezte fel őket azzal a sérthetetlenséggel, ez csepegtette be a honpolgárok szivébe azok iránt a feltétlen tiszteletet és kegyeletet, de egyuttal ez vonta meg azon üdvös határokat is, hogy ez a három elem a nemzet rovására visszaélést ne kövessen el. E két hatalom az állam s annak szövetségese, frigyese a vallás, azok oltalma és varázsereje alatt fejlődött a nemzet és tarta. toli fenn alkotmánya és fejlődtek a nemzetben a legtermékenyebb polgári és társadalmi erények a hazaszeretet, az áldozat készség és az a magasztos lelkesedés a közügyekért, mely nemcsak a testületben, hanem egyesekben is buzditólag hat a versenyzésre az állammal együtt a haza boldogságának előmozditásában és a haza jóléte segédforrásainak megnyitásában. Ezek éltek mindig lelkemben és ezekhez alkalmaztam minden cselekedetemet, mert azt véltem, hogy ha azon alapokat, elemeket, melyeken nyugszik a nemzetnek állami léte és boldogsága, ezeket az elemeket nemcsak szóval, hanem tettel, cselekedettel is tovább védjem minden körülmények közt és minden következményekkel szemben hüen és becsületesen. És én nem tagadom, hogy reám nézve meghatólag buzditó az a rokonszenv, mely az ország minden részéből felém irányul. Buzditani fog ezentul is, hogy a hazaszeretetből meritett kötelességérzetet fentartsam addig, mig Isten életemnek kedvez s elmondhassam utolsó órámban: tudtommal hütlen fia hazámnak, mely szült, ápolt és annyi boldogsággal megáldott.

Fogadják szives figyelmökért, kitüntető megjelenésökért a nemes vármegye tagjai hálás köszönetemet. (Lelkes éljenzés.)

Ezután *a 60-ik gyalogezred és a 10-ik gyalogföldándár helyben állomásozó tisztikarának küldöttsége* tisztelgett, a kiket Kokoláczy *Boricsevich* Lajos ezredes vezetett. Német nyelven mondott beszédére az érsek körülbelül a következőket mondotta szintén németül:

«Mélyen meghatva érzem magamat azon figyelem által, a melyben a helyben állomásozó közös hadseregbeli és honvédségi tisztikar részéről ezuttal részesitettem. Ép oly nagy örömemre szolgál ez, mint az ország minden részéből hozzám jött nagyszámu üdvözletek, a melyeket egyházam és hazám érdekében tett eddigi működéseim elismerésének tekintek. Életfeladatom mindenkor a szigoru kötelességteljesités iránti törekvés volt és ebben önökkel ugyanazon alapon állok, mert az önök feladata is szintén a király és haza iránti kötelességteljesitésben áll. Köszönöm, nagyon köszönöm szives megemlékezésüket.

A tisztikar minden tagjával kezet fogott, kik katonás üdvözléssel távoztak a fogadóteremből.

Ezután *Eger város küldöttsége*, számszerint 141-en, tisztelgett élén *Grónay* Sándor polgármesterrel, a ki a következő beszédet mondotta:

Nagyméltóságu érsek ur!
Kegyelmes urunk!

Husz esztendeje mult annak, hogy Eger városa nevében bemutattuk tiszteletünk adóját excellenciád előtt.

Husz év életeseményeinek azon utjelzőjénél, melynek folyamát történi való tények halhatatlansága menti meg a porlandó enyészettől, visszapillantva, jól esik lelkünknek a nyugvó pont, melynek forrásából erkölcsi erőt, irányából bátorságot meritünk a küzdelemre.

Excellenciád nemes lelkének melegsége, magasztos szellemének csodás ragyogása, beléolvadt e nemes város közönségének leikébe, szive szeretetébe, és lázas izgalomig fokozódott, a mikor kenetteljes ajkairól a vallás, a hazaszeretet és a szabadság ihlettséggel hirdetett fenséges tanát hallhatta, — az igazi, a valódi szabadságét, mely tennünk engedi azt, a mit akarni kell, és sohasem kényszerit azt cselekedni, a mit akarni nem szabad.

A mit az ajkak a hit vallásosságával hirdettek, az áldólag kinyujtott kéz bőkezüsége bevitte a napsugárt a nagyok által nem ismert inség mélyébe, a nyomorultak és szükölködők kunyhóiba, hogy felderitse a bus arczokat a és reménynyel töltse el sajgó kebleket.

Ezen magasztos tanok mindenek fölött álló kötelességként illeszkedtek lelkünk harmóniájába és egy világos képpé domborodtak ki, melynek keretében a munka, a szorgalom, a kölcsönös szeretet és kötelességérzet, mint a társadalmi rend és békés együttélés alkotó elemeinek eszményi összhangja, nyert hü kifejezést.

De nem követem tovább e téren gondolataimat; azon alkotások és nagy erkölcsi eredmények méltatása, melyek az egri érseki trón huszéves multján excellenciádnak nevéhez füződnek, a történelem számára vannak fentartva.

Mi most azon érzelmünket tolmácsoljuk, mely az idők futásával folyton gyarapodva, a legmélyebb hazafiui tiszteletnek azon magasiatára emelkedett, mely az igaz érdemek előtt meghajló férfias hódolatnak a tetőpontja.

Nagyméltóságod mint városunk első s felvirágoztatására a kötelességen tulmenő nagyelkülséggel fáradozó *polgárának* atyai gondjaiba és oltalmába ajánlva városunkat, fogadja hálánk kifejezéseül hódoló mély tiszteletünket, törhetlen ragaszkodásunkat és önzetlen szeretetünket, imával ajkainkon a minden kegyelem kutforrásához, Istenünkhöz: hogy kegyelmes főpásztorunkat, az igaz vallás apostolát, a haza diszét és Egervároa büszkeségét, még sokáig tartsa meg számunkra.

Az *érsek* következőleg válaszolt:

Mélyen megindulva, s higyjék el nekem — hogy ez nem szólam, hanem benső szavak — állok az általam annyira szeretett város küldöttsége előtt, mely ma megjelent, hogy polgárainak nevében, engem üdvözöljön érsekségem huszéves jubileuma alkalmából, azon városnak nevében, mely iránt am, nagybecsü jóakaratának oly kitüntető tanuságát adta e napokban, s midőn azt érzem, mennyire le vagyok neki kötelezve, érzelmeimnek kifejezésére nem tudok szavakat találni és soha nem fájt jobban mint ma, hogy azt, a mit a szív érez, nem vagyok képes szavakba önteni, mert bármiként törekedném is erre, és ha a szónoklatnak azon erejével rendelkezném is, mely a világ legnagyobb szónokait kitüntette, mindig szárnyaszegetten állanak itt azon érzelmekkel szemben, melyek mind ezen gyarló kebelnek mélyen érző szivében honolnak. Önök tudják husz éve, hogy önök közt élek — ki vagyok. Az én életem önök előtt nyitott könyv, olvassanak benne. Jegyezzék meg csak azt ma, a mi benne nemes, a mi benne szép, a mi a hazaszeretetből fölbuzog s a mi oktat és buzdit arra, hogy a hazának hü és önfeláldozó gyermekei maradjunk — tudják — törekedtem kötelessegeimet teljesiteni. Nem ingatott meg engem e téren semmi, *nem tántoritott meg beszéd, sem akadály, sem félelem, mert tudtam* és életem utolsó leheletéig megőrzöm azon meggyőződésemet, hogy e hazát mindenek fölött szeretni és életünkkel is védelmezni kell. Semmi sem tántoritott meg, nem a ráfogások, nem a rágalmak. Jól megjegyeztem magamnak, a mit egykor Magyarországnak első belügyminisztere mondott, nem ugyan mint miniszter, hanem azt megelőzőleg: «ha azt kivánnám, hogy a nyilvános életben félreismerés, félreértés vagy rágalom ne érjen — lehetetlent kivánnék.» Hanem nyuljon mindenki kebelébe és érezze azt, hogy a haza és szabadság sokkal drágább kincsek, semhogy érettök és miattok ezeket is ne lehetne, vagy kellene elszenvedni. A ki azok miatt vagy eltántorodik, vagy eltávozik az utról, melyre lépett, az hazáját és szabadságát soha nem szerette.

Ez vezetett engem egész életemben és bizom a jo Isten végtelen kegyelmében, melynek áldásait oly nagy mértékben elveztem, hogy e meggyőződésemet meg fogja tartani utolsó leheletemig, meg fogja őrizni azon tudatomat, hogy hazám iránt soha hütelen nem voltam.

Fogadják köszönetemet és jelentsék ezt küldőiknek is. (Éljenzés.)

Eger küldöttségének tagjaival szintén váltott pár szót az érsek, mi után következett *Gyöngyös város négytagu küldöttsége*, vezetve *Baltás* helyettes polgármester által, ki igen szép lendületes beszéddel üdvözölte az érseket és nyujtotta át zöld plüsstábláju diszes feliratát Gyöngyös városának. A beszédre az *érsek* igy válaszolt:

Megvallom, benső örömömre szolgál Gyöngyös városa irántam érzett rokonszenvének ily alakban történt kifejezése. Le vagyok kötelezve az általam nagyon tisztelt szónok urnak azért, hogy az igazság érzetétől áthatva és vezéreltetve, nem szólott semmit azokról a dolgokról, melyeket a mi kevésbé szigoru felfogásunk szerint, érdemeknek szoktunk nevezni. Mert ma nem először mondom ezt, fiatalkoromtól fogva tartottam meggyőződésképen és nem haboztam mindenütt kijelenteni, hogy az ember e földön nem teljesithet egyebet, mint kötelességet és még ezt sem teljesen. Legfeljebb törekedhetik ezen kötelesség becsületes betöltésére, mert az az ereje nincs egy halandónak sem a földön, hogy teljes megnyugvással elmondhassa, hogy életének minden perczében a reá rótt kötelességet azzal a tökéletességgel végezte, mint azt végeznie kellett volna, hogy ne mondjak többet ezen állitásom igazságának bebizonyitására, hivatkozom Krisztus urunk kettős parancsára: Szeresd istenedet minden erődből, minden lelkedből és szeresd felebarátodat mint ten magadat. Noha már valamely ember szereti istent minden erejéből, mi marad még azon tul, ha szereti felebarátját, mint önmagát, mi marad még azon tul, hányan vagyunk, kik istent minden erőnkből szeretjük és hányan, kik felebarátunkat ugy szeretjük, mint magunkat! Nem igaz-e, midőn azt mondom, hogy nincs halandó, ki képes volna kötelességét tökéletesen teljesiteni. Nem is mondhatja senki magáról, üljön bár a legmagasabb polczán a földnek, hordozzon bár nyakában koldustarisznyát, nem mondhatja senki magáról, hogy utolsó hajszálig teljesitette kötelességét, ha hivalkodni nem akar. Jó ha azt mondhatja, hogy igyekezett kötelességet becsülettel teljesiteni. Erre törekedtem én — és ha ez polgártársaim részéről méltányásra talál — ez a legszebb jutalma életemnek.

Fogadják legbensőbb köszönetemet és fejezzék ezt ki küldőik előtt is. (Eljen.)

Következett az egri *kir. törvényszék*, ügyészség és járásbiróság tisztelgése, *Hunyor* Sándor törvényszéki elnök vezetése alatt, kinek rövid de igen hangzatos üdvözlő beszéde után az érsek igy válaszolt:

Nagyon le vagyok kötelezve azért a figyelemért, melyet a tek. kir. törvényszék, a kir. ügyészség és kir. járásbiróság irányomban ez alkalommal is tanusit. Örömömet fejezem ki, mint mindig szoktam, ugy most is és nagyrabecsülésemet azok iránt, kikre az igazság kiszolgáltatása bizva van, nagyfontosságu kötelességet teljesitenek azok a társadalommal szemben, tökéletes pártatlanság, szigoru kötelességérzet, buzgó igyekezet minden hibát kikerülni; az ártatlanságot megvédeni ugyanakkor, midőn a büntettet üldözik, a szegény és gazdag, a hatalmas és elnyomott irányában meg nem tántorodni — ez az önök nemes feladatuk. Azért a nemzet és a nemzetben én is nagyrabecsülöm ezen intézményeket tagjait, mert ők őrei az ország és nemzet alapjának: Justicia est fundamentum regnorum. Mert senki sem fogja ócsárolni azokat, a kik az ő védelmére állanak és a nemzet ösztöne tiszteli azokat, a kik ezen hivatásuknál fogva tiszteletre méltók, mily megnyugvással tekintünk e testületre, mily nagy biztonságot érezünk, midőn pillantásaink felé irányulnak, mert tudjuk, hogy különösen oly országokban, a hol a pártszellem nem igen tesz különbséget a jog és a jogtalan, az igazság és törvénytelenség között, ott a vagyon tulajdonjoga csak az igazság csarnokaiban található fel és szükséges is, hogy feltalálható legyen és hála istennek, Magyarországban ez irányban nem igen lehet panasz. Igaz, hogy talán még ezen intézményeink teljes tökéletességét nem érte el. vannak bizonyos intézkedések, melyeket az országnak mielőbb meg kell tennie, mert még belopózhatik ezen nagy testületek közé is az emberi gyarlóság, mert még nincsenek kellőleg körül bástyázva. Pedig én kivánom és mindig arra törekedtem. hogy az emberek biztonsága ne embertársaitól, hanem az intézményektől legyen függővé téve, mert az egyéni erényeken bár milyenek legyenek is azok, alakuló-biztonság mindig ingatag és elégtelen. És azért létezik a társadalmi rend is, hogy a törvények helyét emberek el ne foglalhassák, és mint eddig, ugy ezentul is, ha isten életemnek kedvez, arra fogok törekedni teljes erőmből, hogy Magyarországban lehetőleg megszünjek az a körülmény, hogy az emberek biztonsága, az emberek függetlensége, az emberek szabadsága emberektől s ne az intézményektől függjön és hogy megszünjék annak lehetősége, hogy Magyarországban a törvények helyét emberek foglalják el.

Ne vegyék rosz néven, hogy ez alkalommal ilyen akadémiai elmefuttatásba bocsájtkoztam, de egyre kérem, jegyezzék meg, hogy életem nagyobb részét oly pályán töltöttem el, melyen megtanultam gondolataimat mindig közölni.

Ez az oka annak, hogy a jelen alkalommal sem maradtam egyszerüen abban a keretben, hogy csupán köszönetemet fejezzem ki, összefoglalom ezen gondolataimat legbensőbb köszönetem kifejezésével s továbbra is jóindulatukba ajánlom magamat.

Következett *az egri kir. pénzügyigazgatóság*, *Czillih* János pénzügyigazgató üdvözölte rövid beszédben az érseket, mire az *érsek* szintén a következő rövidséggel válaszolt:

Nagyon köszönöm szives megemlékezésöket és azon érzelmek kifejezését, melyek nekem jól esnek. Hasznos volt-e az én működésem, vagy nem, nem én vagyok hivatva itéletet mondani, azt a nagy közönség mondja meg. En csak egyet tudok, azt, hogy nem rajtam mult, ha működésem nem volt hasznos, hogy igyekeztem azzá tenni — erre nézve lelkiismeretem megnyugtat. Mert fiatal koromtól kezdve mostanig, semmi másra nem törekedtem, minthogy kötelességemet hiven teljesitsem.

A pénzügyigazgatóság után az *egri haladópárti izraelita küldöttség* tisztelgett a jubiláns érseknél. Számszerint tizenhatan voltak a hitközség intelligens tagjaiból összeállitva. A küldöttség szónoka dr. *Schwarcz* rabbi volt; ki egy igazán szeniálisan

összeállított beszédet mondott el, dicsőitvén a jubilánst, mint főpásztort, ki az egyházmegyéjében bölcs vezetésével a vallási türelmetlenségeket, ha fel is akart kelni, csirájában elfojtotta, és a megye különböző vallású lakosainál igazságszeretete folytán az egymás iránti rokonszenvet és nem gyülöletet költötte fel. E remek szép beszédre az *érsek* ezeket mondotta hévvel és teljes emoczióval;

Nem tagadhatom uraim, hogy t. szónokuk megindító szavai oly lekötelező alakba foglalva, mély érzéseket keltettek lelkemben, szeretném ennek a szép (ne értsenek félre, nem azért szép, mert engem magasztal, hanem ezért szép, mert nemes érzelmeknek kifejezése) beszédnek minden egyes részére mondatról-mondatra válaszolni. De öreg és beteg ember vagyok, kifáradtam már s még egyes küldöttségek várakoznak, a kik kegyesek engem felkeresni. Csak két dologra kívánok gondolataimmal világosságot árasztani: az első az az egyházmegyémre igazságos itélet, hogy itt a polgártársak között a szeretet és béke érzelme meg nem zavartatott. Pedig igazat mondott, volt rá alkalom. Mert ne feledjék el, hogy Eszlár az én megyém területén van, a hol a népet fel lehetett volna bujtogatni, meg is kisérlették, de nem sikerült. Mert lássák, vannak bizonyos könyvek, melyek önöknek is, nekem is szentek, melyekből én bölcseséget és érzelmeket meritek. Ezen könyvek két részből állanak. Önök az elsőt fogadják el, én mind a kettőnek alapján állok, abban a részben, mely engem az önök társaságában illet, én egy nagy mestertől egy példabeszédet olvasok, midőn tudnillik egyik kortársa, azzal a kérdéssel járult hozzá: Mester, ki az én felebarátom; a mester és az én uram nem felelt neki egyenesen, hanem mint nagyon jól tudják napkeleten az akkori értelmi felfogás és erőhöz mérten legbölcsebb oktatás volt példabeszédben szólani a néphez, azt felelte neki: Jeruzsálemből Jerikóba utnak indult egy utas. Utközben rablók rohanták meg, kifosztották és sebekben az utszélen hagyták feküdni. Később elvonult mellette egy pap, ránéz s tovább megy. Nemsokára elhalad mellette egy Levita, ez is az irgalom minden érzelme nélkül tovább folytatja útját. Végre oda érkezik egy szamaritánus (önöknek nem kell mondani, hogy ki az) ez észre veszi a sebekben fekvő vándort, hozzá megy, föleje hajol, kimossa és bekötözi sebeit, szamarára fekteti, bemegy vele a legközelebbi fogadóba és szállást nyittat neki és a fogadós gondjaira bizza s előzetes költségre pénzt adva, igy szólt: viseld gondját ennek és ha visszajöttem megtéritem. Az én mesterem kérdezé kortársától: Mit gondolsz, e három közül ki volt a felebarát, kétségtelenül az, a ki irgalmasságot cselekedett . . . menj el s cselekedjél te is úgy.

No hát uraim, ha nekem ily mesterem van, önök csodalkoznának a fölött, hogy abban a megyében, melynek élén állok, embertársaim közt a szeretet érzelmét megzavartatni engedtem volna.

A másik, a mit nagy köszönettel fogadok: az a buzdító, bátoritó szózat a tevekenység tovább folytatására.

Köszönöm kedves uraim ezt a buzdító, serkentő felhivást és ha Isten egészségemnek kedvezni fog, meg is fogom tenni. Vajjon miért, mióta eszemet birom, egyetlen törekvés lebegett előttem vezérlő csillag gyanánt, hogy kötelességemet hiven teljesitsem. Én ezeket teljesiteni akarom utolsó lehelletemig, ha Isten fizikai és szellemi erőt ad, és a buzditásra is ráemlékezve, törekedni fogok, hogy polgártársaim óhajának teljes mértékben megfeleljek.

Fogadják bensőleg megindító, nekem kellemes és mélyen elérzékenyitő tisztelgésökért köszönetemet.

Ezután az *egri orthodox zsidó küldöttség* tisztelgett, melynek szószólója *Reisz* Dániel hitközségi tanító volt, kinek az érsek ezeket mondotta:

«Nagyon le vagyok kötelezve önöknek iránt am érzett s oly meleg szavakban kifejezésre juttatott jóindulatuk s rokonszenvükért. Én egész életemen át két nagy erényt iparkodtam magamban egyesiteni és törekedtem embertársaimban azok egyesitését létrehozni. *Ez a szeretet, az igazsággal párosulva és az igazság a szeretet által mérsékelve.* Ez volt az én vezércsillagom s azért sem remény, sem félelem, sem semmiféle akadály — sőt azt merem állitani — a halál veszélye sem lett volna képes, engem megakasztani azon az uton, melyen a szeretettel párosult igazság vezérel. E két erényből fakadt mindaz édes barátaim és polgártársaim, a mit tettem és tenni fogok.

Fogadják megjelenésökért köszönetemet.

Következett az *egri érseki jogiczeum* tisztelgése. A jogtanárok és nehány jogászból álló küldöttséget *Kozma* prépost kanonok az akademia dékánja vezette és mondott igen szép üdvözletet a jogiczeum részéről a jubilánsnak, mire az a következő beszédet intézte előbb a tanári kar s azután az ifjusághoz:

Nagyon köszönöm, kedves uraim, szivélyes üdvkivánataikat és nem tartom szükségesnek hangsulyozni, mert a tanár urakhoz szólok most, mert át vagyok hatva azon gondolattól és kötelességérzettől, hogy manapság, midőn a tudomány napszámosainak fáradhatatlan munkássága által oly magas fokra emelkedett, akkor önök legnevezetesebb feladata a tudományt minél nagyobb körben terjeszteni, művelni és meghonositani.

Tegyék önök a haza iránti szeretetből meritett buzgalommal e tudományt életképessé és termékenynyé ezen fiatalok lelkében, hogy ezen az alapon, mikor mi már a sirba szállunk, buzduljanak fel a haza iránti kötelesség önfeláldozó teljesitésére s a mint mi már a sirba szállunk, buzduljanak fel a haza iránti kötelesség önfeláldozó teljesitésére s a mint mely minden nap eszembe juttatá: uj generácziót nevelsz ennek a hazának, melyet te annyira szeretsz.

De másrészről hálás köszönetet mondok, hogy lelkem előtt elvonulni engedte azon nagy férfiakat, kiknek én törpe utódja vagyok és nagyon ügyesen buzdított arra, hogy iparkodjam azokhoz hasonlóvá lenni.

Köszönöm e buzditást. Törekedtem a felsorolt nagy férfiak nyomdokaiba lépni, a kiket a multból elém varázsolt.

Megjelenésükért hálás köszönetet mondok.

Ezután a hevesmegyei 48-as honvédek küldöttsége következett. Midőn belépett az érsek, a küldöttség vezetője, Horváth József 48-as honvédkapitány, egri ügyvéd mondott egy szép, megható beszédet, mire az *érsek* elérzékenyülve igy szólott:

A ma nálam megjelentek üdvkivánatai reám nézve becsesek voltak, higyjék el, hogy az önöké a legközelebbről érintette szivemet, a kik nem szóval, hanem tettel is bebizonyitották, hogy a hazáért meg tudnának és meg akartak halni. Ennél nagyobb hazafiság nem kell. Én csak váltig mondogatom, hogy meg akarok halni, de ha eljön az a pillanat, ott leszek-e — Isten kezében van, de önök bebizonyitották, hogy nem csak szóval, hanem tettel is hazafiak voltak. A haza önök irányában nagy hálára van kötelezve. Én mindazon férfiak előtt, kik ennek a hazának szabadságáért, függetlenségéért, önállóságáért a halál veszedelmeiben küzdöttek; mindazon férfiak előtt, legyenek azok bármily magas polczon, vagy járjanak rongyos öltözetben, hódolattal hajlok meg.

Mert a ki hazáját szereti, annak szeretnie kell mindent. Ilyenek voltak önök, a kik a hazáért éltek s meg tudtak volna halni.

Azért az önök most kifejtett érzelmeinek tolmácsolása egyike a legbecsesebb ajándéka annak, melyeket kaphattam.

Végül *a helybeli önkéntes tüzoltó-egylet küldöttsége* tisztelgett *Pásztor* Bertalan paranesnok vezetése mellett, ki is az érseket üdvözölvén, az rövidben a többi válaszokhoz hasonló szép és magasztos modorban válaszolt.

A tizenkét fárasztó nagy beszéd és beszélgetés utolsója ép oly szónoki remek és erős hangulatteljes produktuma volt a zseninek, mint az első. Semmi kimerültség, semmi fáradtság nem volt észlelhető az érseken.

Általában a beszédek után folytatott cercle alatt, a legkedélyesebb megjegyzéseket és kérdéseket tett a küldöttségek tagjaihoz.

A fogadás vége pont délután egy órakor volt, a midőn nemsokára ismét megtelt a rezidencia első emeleti étterme, a küldöttségek tagjaiból összehivott vendégekkel.

A fogadás után 1½ órakor nyolczvan terítékü diszebéd volt az érseknél, a küldöttségek tiszteletére, melyen az érsek is részt vett.

Az első pohárköszöntöt Zalár József, Hevesmegye alispánja, mondotta az ő ismert költői előadásával és eszmeremekével az ünnepelt érsekre, mire az érsek emelkedett fel és mondott olyan pohárköszöntöt, a milyen még a rezidenczia falai közt soha sem hangzott el. *Ezen pohárköszöntő volt az összes 4 napi ünnepségeknek a legkimagaslóbb pontja*, nagyszabásu beszédben, melyet az agg főpap rendkivüli hévvel mondott el, foglalkozott a primás kinevezésének körülményeivel. Samassa többek közt reflektált azokra a közhiedelemre becsempészni kivánt hirekre, *mintha őt főleg az tette volna beteggé, hogy mellőzték és nem őt ültették a herczegprimási székbe.* Foglalkozott azután azokkal a hirekkel is, hogy ő kegyvesztett lett az udvarnál. Kijelentette, hogy ezek *egyszerüen csak hiresztelések*, valótlanok és alaptalanok. *Ő nem lett kegyvesztett* az udvarnál és nagyon rosszul ismerik őt azok, a kik feltételezni tudják róla, hogy el van keseredve azért, mert nem ő lett a herczegprimás. Igaz szivvel mondja, hogy ilyen elkeseredettséget nem érez, nem is érzett. Meg van elégedve a maga pozicziójával és csak egy czélja van, hogy hazájának mindig szolgálhasson.

Az ebéd három óráig tartott a legjobb kedélyben.

Ezzel tökéletesen vége volt az érseki jubileumnak.

Üdvözlő táviratok és feliratok még folyton érkeznek a jubiláns érsekhez.

Az érsek kedden délelőtt fog felutazni Budapestre, téli lakására.

UJDONSÁGOK.

— okt. 30.

— ***Személyi hirek.*** *Mária Immaculata* főherczegnő a legközelebbi napokban Reichenhallba utazik. — *Dokics* szerb miniszterelnök állapota, mint nekünk Abbaziából jelentik, aggasztó.

— **Katholikus nagygyülés.** A szabadkai katholikus nagygyülést, a rendező bizottság legujabb elhatározása szerint, mint Szabadkáról táviratozzák, november 26-án tartják meg.

— ***Előléptetések főherczegek.*** A novemberi előléptetések alkalmával — mint a közös hadsereg rendeleti lapja közli — a főherczegek közül hárman kaptak magasabb katonai rangot. A király ugyanis *Károly István* főherczeget, a ki eddig sornajokapitány volt, ellentengernagygyá, *Jenő* főherczeg huszárezredest vezérőrnagygyá és *József Agost* főherczeg hadnagyot főhadnagygyá nevezte ki.

— **A helyőrségi templom fölszentelése.** A teljesen ujjáalakitott helyőrségi templomot tegnap szentelte fel *Belopotoczky* tábori püspök. A templomban a helyőrség tisztikara elén megjelentek herczeg *Lobkovicz* Rezső hadtestparancsnok, *Pfeiffer*, *Pókai*, *Wimmer* altábornagyok, *Rohonczy* terparancsnok, *Zoltán* Elek, báró *Kotz*, *Szvetics*, *Vojnárovics* és *Smidt* tábornokok. Mise után Ványa katonai plébános szentbeszédet mondott. A templom ezentul kizárólag a budapesti katonaplébánia rendelkezése alatt áll.

— ***A királyné miséje.*** *Erzsébet* királyné tegnap, vasárnap délelőtt megjelent a budai szent Zsigmond-kápolna oratoriumában s ott végighallgatta a csendes misét, melyet *Vézinger* apátplébános mutatott be. A királyné minden kiséret nélkül jelent meg az oratoriumban; a kápolna padjaiban a mise alatt a budai előkelő hölgyközönség foglalt helyet.

— **Királysértés a népgyülésen.** Tegnap délután mintegy 1500 munkás népgyülést tartott a nemzeti tornacsarnokban. A napirend egyetlen tárgya az *általános választási jog* volt. A kérdést *Kiss* Adolf munkás adta elő s hosszabb beszédben követelte az adókkal terhelt munkásoknak a választási jogot. Utána *Zimburg* Ferencz beszélt eléggé tárgyilagosan. A mindenütt szónokló, hirhedt munkás-szónok, *Prockl* asztalos legény szónokolt ezután. Az általános választási jogról beszélve, alkalmat vett magának arra, hogy a király személyét is belekeverje czirzavaros beszédebe. Többek közt azt is reszletesen akarta fejtegetni, hogy a *legfelső hadur* — az ő nézete szerint — szuronyos katonával *befolyásolja a törvényhozást s presszíót gyakorol. Kolozsváry* rendőrkapitány erre azonnal megvonta a szót Prockltól. A népgyülés ezután a következő határozatban állapodott meg: «A nemzeti tornacsarnokban tartott mai népgyülés kimondja, hogy minden rendelkezésre álló eszköz felhasználásával a politikai egyenjogusitás elérésére fog törekedni, s nem riad vissza semmi áldozattól mindaddig, a mig az általános közvetlen választási jog kiküzdve nem lesz. Felhivja egyuttal a jogfosztott munkásnépet, hogy haladéktalanul szervezkedjék a küzdelemre.» A népgyülés végén egy rendőrközeg *idézést* adott át Procklnak, a mely a főkapitányságnál való rögtöni megjelenésre kötelezte Procklt. A főkapitányságnál, mire a munkásszónok odaért, már ott volt a jelentés, mely ellene *királysértés vádját* emelte. Procklt kihallgatása után a rendőrség átadta az ügyészségnek.

— **Munkásgyülések.** Tegnap délután ismét több munkásgyülés volt a fővárosban. A Schmitzbergerteremben tartott nyomdászgyülésen mintegy kétszázan jelentek meg; az ülésen *Zaka* Lajos elnökölt. Napirenden első sorban a tarifa-bizottság jelentése volt, melyet a gyülés elfogadott. A második pont a nyomdász-iparegylet alakitásának megbeszélése volt. A gyülés egyhangulag elhatározta az egylet megalakitását s bizottságot választott a szükséges lépések megtevésére. Végül a tarifabizottságba megválasztották *Zaka* Lajost, *Szénássy* Józsefet, *Leitner* Palt, *Salzmann* Lajost és *Bauer* Imrét. — *A fényező és mázolómunkások* zárt ajtók mögött tanácskoztak a bérviszonyok javitásáról s a *sztrájk* előmunkálatait is megkezdték. — A *kefekötők* tanácskozásának főtárgya szintén a bérviszonyok megbeszélése volt. Két munkás rettenetes szidalmakat szórt a papságra, mig a rendőrtiszt megvonta a szót. — A *fémmunkások* betegsegélyzőegylete közgyülést tartott, mely teljes rendben folyt le.

— **Siketnémák háza Kolozsváron.** Kolozsváron a siketnémák uj házát, mely 48 növendék számára van berendezve, ma délelőtt nyitották meg szép ünnepélyiyel. *Csáky* miniszter *Szalay* Imre min. tanácsossal képviseltette magát. Az ünnepélyre 11 órakor nagy közönség gyült egybe. Szalay beszédet intézett a siketnéma iskola buzgó megalkotójához és Szvacsina Géza tanácsost felszólitotta az intézet történetének az előadására. Miután ez megtörtént, Albach Géza a város nevében, Szalay a miniszter nevében megnyitotta az intézetet és leleplezte az emléktáblát. Ezután megtekintettek az egész helyiséget. Délben 200 terítékü bankett, este pedig a színházban az intézet javára előadás volt.

— **A magyarság ünnepe Pinkafőn.** Pinkafőről a következő táviratot kapjuk: *Hidassy* szombathelyi püspök e hó 28-án ide érkezett a pinkafői kath. hitközség kétemeletes palotaszerü iskolájának a megáldása czéljából. Közvetlen a stájer határszélen, teljesen német lakosság állitott itt oly népiskolát, mely párját ritkitja. Ebben az iskolában magyar nyelven oktatják a német ifjuságot. A püspök minden fogadtatás mellőzését kérte, de Pinkafő lakossága mindazonáltal fényes fogadtatásban részesitette a népszerü főpásztort és este a nemzeti lobogókkal feldiszitett várost nagyszerüen kivilágitotta. 20-ikán ideérkezett Károlyi alispán is, kit a vasutnál szintén ünnepélyesen fogadtak. Délelőtt tiz órakor a püspök ünnepélyes misét mondott és azután megáldotta az iskolát, mit dr. Stegmüller apátkanonok hazafias beszéde követett, mely Pinkafő német ajku, de szivben, lélekben magyar közönséget fellelkesitette. Délben fogadta a püspök a tanitók testületének tisztelgését. Egy órakor százterlékü banketet rendezett a hitközség, melyen résztvettek: Hidassy püspök, dr. Stegmüller Károly és Schwarz Mihály apátkanonok, Károlyi Antal alispán, Köberl prépost, a környek papsága és egész értelmisége. A magyarságnak fényes ünnepe és diadala volt ez, mely az egész vármegyében óriási lelkesedést keltett. Az iskola épitése Rathner Mihály plébános és Stöhr Manó gyógyszerésznek főérdeme, kik ezen ügy élén állottak és fáradoztak. A püspököt, ki ezen egyházi és hazafias ünnepélyen személyesen megjelent, lelkesen ünnepli Pinkafő közönsége.

— **A községi és körjegyzők országos egyesülete** tegnap tartotta közgyüléset, melynek lefolyásáról lapunk reggeli számában hozunk részletes tudósitast.

— **Valódi Jaeger tanár-féle** normál-alsóruhák (Benger W. fiai gyártmánya) csakis az egyedüli főraktárban: *Jordán Károlynál*, IV. váczi-utcza 30. sz. (Calderoni mellett).

A királyné a magyar gazdasszonyok országos egyletének árvaházában.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Erzsébet királyasszony tegnap délelőtt, rövid itt tartózkodása alatt, már a második nyilvános intézetet tisztelte meg látogatásával. Tegnap a magyar gazdasszonyok jótékonyan működő országos egyesületét tüntette ki azzal, hogy az egyesület Damjanich-utcza árvaházában megjelent s az intézetet alapos szemle alá vette.

A királyasszony látogatását az udvarmesteri hivatal előre bejelentette az egyesület vezetőinek. A látogatást az udvartól fél tizenkét órára jelezték s ez időre az árvaházban összegyültek: *Hegedüs* Sándorné egyesületi alelnök, gróf *Pálffy-Daun* Lipótné, *Zirzen* Janka, *Feleky* Miklósné, *Fekete* Elekné, *Lónyay* Gabriella, *Darázsy* Albertné, ehrenheimi *Schyttra* Istvánné, ehrenheimi *Schyttra* Ilona, *Adler* Antalné, *Böke* Gyuláné, *Apáthy* Istvánné, *Fekete* Elekné, *Kozcán* Gyuláné, *Girókuthy* Ferenczné, *Hartl* Alajosné, *Héder* Sándorné, *Herzberg* Sándorné, *Veszter* Imréné, *Pucher* Józsefné, *Neumann* Árminné, *Móczár* Gyuláné, *Maday* Lajosné és *Lord* Lajosné választmányi tagok, továbbá dr. *Mayer* György egyesületi titkár, *Paksy* Béla föv. biz. tag, dr. *Csengery* János egyetemi tanár, dr. *Jurkiny* Emil intézeti orvos, *Roder* Florent szt.-ferenczrendi atya, intézeti hittanoktató, *Majba* Vilmos evangelikus, *Laky* Dániel református intézeti vallásoktatók és a tanitónői kar.

Az egybegyültek kevéssel fél tizenkettő előtt a lépcsőhaz aljában foglaltak helyet s egészen lent a kapuban várakozott *Hegedüs* Sándorné alelnök nehány választmányi hölggyel. A bejárattól egészen a gyalogjáró széléig szőnyeget borittottak le s a kapualját deli növényekkel diszitették fel. A készülődések láttára az utczai közönség nagy csoporttá verődött össze, ugy, hogy mire a királyné fogata — tizenkét óra tájban — az árvaház elé robogott, több száz fönyi ember eljenezte a királynét.

A királyasszony zárt udvari fogaton érkezett udvarhölgye, *Pesztetich* Mária grófnő kiséretében. A királyné valóban fejedelmi alakját ma is sötét öltözet fedte. Egyszerü, angol szabásu fekete ruháján hosszu asztrakánkabátot viselt; *fején* kis fekete Loque-kalap volt, kezében toll-legyező.

A bejáratnál *Mayer* György titkár mutatta be a királynénak *Hegedüs* Sándorné alelnököt, a ki a következő szavakkal üdvözölte az intézet fejedelmi látogatóját:

«Császári és királyi felség! Legkegyelmesebb asszonyunk! Én vagyok az a szerencsés, a ki a magyar gazdasszonyok országos egyesülete nevében felségednek hódolatteljes köszönetet mondjak azért, hogy árvahazunkat legmagasabb látogatásával megtisztelni kegyeskedett. Engedje meg felséged, hogy szegény árvahazunkat legmagasabb kegyelmébe ajánljam. Kérve kérjük a mindennatót, hogy tartsa meg felséges koronás királyunkat és királynőnket felséges családjával. A jó isten éltesse!»

— *Nagyon köszönöm ezt a szép fogadtatást*, válaszolt a királyné, a ki általában igen jó kedélyhangulatban látszott lenni. Ezután levetette felső kabátját s a lépcsőn felfelé indult az intézet nagy termébe, hol a növendékleányok állottak ünneplő ruháikban sorfalat.

A királyasszony a terem közepén állott meg, mire a növendékek a *Himnuszt* énekeltek el. Az ének elhangzása után *Mácsik* Irma növendék lépett elő kis társnői sorából s reszketö kézzel nyujtott át a királynőnek egy kamelliabokrétát. A királyné nyájasan mosolyogva vette át a virágot s megsimogatta a leányka arczát. A kis leány erre némileg felbátorodva, egész nyugodtan mondta el a következő üdvözlő beszédet: «Császári és királyi felség! Legkegyelmesebb asszonyunk! Fogadja felséged hódolatteljes, mély tiszteletünk kifejezését azon végtelen kegyért, hogy szerény árvaházunkat magas látogatásával megtisztelni méltóztatott. Ezen ünnepélyes pillanat legszebb emléke lesz életünknek, midőn láttuk, hogy a szegények és árvák iránti részvét felséged minden szép s nemes iránt lelkesülő szive felkereste a felebaráti szeretet menhelyét, az árvák otthonát. Egyesitve küldjük ma buzgó imánkat az egek urához, kérve őt, hogy felséges asszonyunkat, a szegények és elhagyottak pártfogóját minden szép és magasztosnak fenköltlelkü támogatóját édes magy... hazánk védő angyalát soká, igen soká éltesse!»

— Igen szépen köszönöm, gyermekem! — szólt kegyesen a királyné s derült tekintettel jártatta végig szemét a növendékek kis csapatán. E közben Hegedüs Sándorné eléje tette az intézet vendégkönyvét, melybe a királyné csak ennyit irt: «*Erzsébet*».

Erre a bemutatások következtek. Az alelnök először is az intézet igazgatónőjét, *Saisenics* Bellát mutatta be, majd a választmány hölgyeit s végül a megjelent urakat. A királynénak mindenkihez volt néhány barátságos szava.

Feleky Miklósné asszonytól, a jótékony-egyesületek körül sok buzgóságot kifejtő müvésznőtől, azt kérdezte a királyné: «Hány leányka van az intézetben?» «Kilenczvenhat, felséges asszonyom» — válaszolt Feleky né. «Valóban szép, hogy ily sokat tarthatnak el» — szólt a királyné. «Szivesen tartanánk többet is — folytatta Felekyné — de nincs módunk benne.» «*Majd lesz*», — szólt a királyné mosolyogva.

Az igazgatónőtől megkérdezte: hány éves a legfiatalabb s hány éves a legidősebb s kivánságára mindkét növendéket előhivták s bemutatták. Majd Hegedüs Sándornétól azt kérdezte: «Hány osztály van az intézetben?» «Negy elemi és hat polgári osztály» volt a felelet. Dr. Jurkinytől az kérdezte: «Egészségesek-e a leánykák, látom jó szinben vannak. «Hála istennek felség, most nincs betege az árvaháznak, felelt az orvos, mire a királyné igy folytatta: «Ennek valóban örülök.» *Roder* Florent atyához igy beszélt: «Ugy-e jól tanulnak a növendékek?» A hittanár igenlő válaszára igy folytatta: «Ugy is kell.» Ezzel a királyné az igazgatónő s az alelnök kalauzolása mellett megtekintette a halótermet, az egyes osztályokat, a muzeumot s a tapasztalt rend, egyszerüség és tisztaság fölött többször elismerését fejezte ki.

Érdeklődéssel kérdezte a királyné az alelnöktől, vajon valamennyi növendék ingyenes-e, a mire azt a választ kapta, hogy hatvan ingyenes, a többi fizetéses. «Hány éves korukig vannak itt?» — «Tizenhatodik évükig.» — «Szünidőben eltávoznak a leánykák az intézetből?» — «A kiknek rokonsága van, igen, de a legtöbb nem.» — A királyné ezután megszemlélte a szuterrén konyhát s étkező helyiséget. A konyhában megnézte, mit főznek s élenken tudakozódott a felől, «kapnak-e a növendékek hust is?» — «Igen», felelt az igazgatónő. — «Meg is látszik a leánykákon, s valóban örülök, hogy az épület is jó egészséges helyen van s tágasak termei.» Ekkor vette észre a királyné, hogy mellette egy kis árvaleány áll. Mosolyogva kérdé tőle: «Te mit dolgozol?» A kis leány zavarában nem tudott felelni, s az igazgatónő segitette ki, azt felelvén, hogy ez a kis szakácsné». — «S mit főzöl?» folytatta a királyasszony, mire a leányka elmondta a vasárnapi ebéd fogásait. Fél egy óra után a királyné látogatását befejezve, Hegedüs Sándornéhoz fordult s igy szólt: «*Igen szép, igen örvendek a látottaknak. Köszönöm*». Ezzel magára öltötte kabátját, s udvarhölgye kiséretében visszahajtatott a kir. palotába. Távozásakor az összeseregleti közönség ismét megéljenezte a királynét.

GYÁSZROVAT.

Szathmáryné halála. A nemzeti szinház agg szinésznőjét *Szathmáry-Laczkóczyné* asszony holttetemét tegnap délelőtt helyezték ravatalra a József-utcza 54. sz. alatti lakásán. Az agg müvésznő feketére fényezett fakoporsóban nyugszik, testén vadgalambszin selyemruha van, kezében feszületet, s kedvelt imakönyvét tartja. A gyászlepellel bevont utczai szobát néhány viaszgyertya világitja meg, melyek az igen egyszerü ravatal körül állanak. A temetés költségeit a nemzeti szinház igazgatósága fedezi. A ma délután végbemenő temetésen a szinház tagjai testületileg jelennek meg. A szinház több tagja a főpolgármestertől diszsirhelyet kért Szathmáryné hült tetemének.

Argenti Dóme temetése nagy részvét közt ment végbe tegnap Váczott. A temetésre az intézkedéseket *Pauer* Imre egyetemi tanár és *Pauer* Béla honvédezredorvos tették meg. A diszes ravatalt az elhunyt dolgozószobájában állitották fel. A halott arcza alig változott; kezében feszületet tartott. A ravatalt számos koszoru boritotta. Ott voltak a «Budapesti homeopatha orvos-egyesület» koszoruja, melynek a boldogult három évtizeden át elnöke volt, Vácz város közönségéé, a váczi orvosi karé stb. A ház udvara fekete posztóval volt beterítve. A ház előtti teret már a déli órákban ellepte a közönség; a rendőrségnek s a tüzoltóságnak kordonnal kellett a rendet fentartania. Az udvaron csak tisztelői, az orvosok, papok foglalták helyet. A szertartást *Motesiczky* János prépostplébános és kanonok végezte nagy segédlettel. A temetésre Budapestről eljöttek Bakody, Grünwald, Guttmann, Szontagh homeopatha orvosok. A temetésen Vácz város polgármestere a városi tisztikarral jelent meg. A koporsót az elhunyt által emelt sirboltban helyezték örök nyugalomra. Argenti Vácz városának ezer forintot, különböző egyesületeknek pedig négyezer forintot hagyott. Régi szolgája is négyezer forintot kap. A mintegy hatszázezer forintnyi hagyaték a rokonok közt oszlik meg. Azt elhunyt becses könyvtárát Pauer Imre kapja meg.

Hatvani Deutsch Bernát temetése vasárnap délelőtt féltiz órakor ment végbe a nádor-utcza 3. számu gyászházból, rendkivüli nagyszámu részvevő közönség jelenlétében. A fekete draperiával teljesen bevont tágas udvar a kereskedelem és ipar előkelő képviselőivel annyira megtelt, hogy igen sokan helyhez sem juthattak s az utczán kellett maradniok. Küldöttségileg képviselve voltak: Aradváros izr. hitközsége, a kassa-oderbergi vasut igazgatóságának deputácziója, a melyet a párisi alliance izraelita universelle, a Chevra kadischa (izr. jótékony egyesület), a budapesti izr. földmivelési és kézmüipar egyesület, az izr. árvaház és számos más jótékonyczélu egyesület. A gyászszertartást dr. *Kohn* Sámuel főrabbi végezte, emelkedett szellemü beszédet tartva az elhunytnak köz- és magánéletben szerzett érdemeiről. A szertartás végezte után a koszorukkal elboritott koporsót a hatlovas gyászkocsira emelték s kiszallitották a kerepesi-uti izr. temetőben levő családi sirboltba, a melynél *Rosenberg* aradi főrabbi tartott bucsuztató beszédet az aradi izr. hitközség nevében, a mely körül az elhunyt nagy érdemeket szerzett.

A közönség köréből.

Irodai helyiségeink folyó évi október hó 28-tól kezdve társulatunk

V., Külső váczi-ut 76. sz. a.

lévő központi telepének igazgatósági épületébe helyeztettek át.

☞ Kábelhálózatunkhoz való csatlakozások iránti jelentkezések **irodánkon** kivül a

GANZ és Társa czég

Gizella-téren lévő városi irodájában

is elfogadtatnak. 17102

Telefon-sz. 1200. **Magyar Villamossági Részvény-Társulat.**

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER legtisztább ásványvize SAVANYUKÚT 11537

Salgó-Tarjáni köszénbánya részv.-társ.

Pályázati hirdetmény.

Fa-cserelés.

Teresztenyei, hosszuszói, nyisztromi, ardói, lekenyei és **kos-csoltói** erdőségeinkben 537⅕ magyar holdterületen a cserelés kiadó.

Bővebb felvilágositással az alulirt igazgatóság szolgál.

Salgó-Tarjáni

köszénbánya részv.-társulat igazgatósága

Budapest, V., József-tér 14. sz.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Szárított moslék, kitünő póttakarmány kapható Sátori mű-trágya-gyárában Budapest Dandár-utcza. 15927

TÁVIRATOK.

Bécs, okt. 30. Mint a «Corr. Wilh.» jelenti, ő felsége holnap este Gödöllőre utazik. A király és a királyné november 8-án érkeznek Bécsbe.

Bécs, okt. 30. Egy szocziáldemokrata gyülést, melyen 400-an vettek részt, a kormány ellen intézett heves támadások következtében hatóságilag feloszlatták.

Bern, okt. 30. A nemzeti tanács ujraválasztatása folytán a pártviszonyok jelentékeny változáson mentek keresztül. A berni konzervativ néppárt teljes vereséget szenvedett. Tessinben a radikálisok nagy előnyben vannak. Itt az ultramontánok négy helyet veszitenek, a szocziáldemokraták pedig semmit se nyernek. Az ultramontánok Graubündenben egy helyet veszitenek. A genfi választás eredménye még hiányzik, valószinüleg a konzervativek győznek. A czentrum néhány helyet nyerni fog. 10—14 pótválasztásra lesz szükség.

Berlin, okt. 29. Félhivatalos jelentés szerint a birodalmi gyülést november 6-ára fogják összehivni. A hivatalos közzétételt holnapra várják. Tekintettel azon körülményre, hogy a birodalmi gyülés hamarabb ül össze, semmint eleintén tervben volt, a költségvetési javaslat kinyomatását lehetőleg siettették, ugy, hogy az összes előirányzatokat már e hét végefelé a szövetségtanács elé fogják terjeszthetni. Hir szerint a szövetségtanács e héten két ülést fog tartani, hogy a költségvetést letárgyalja. A boradó- és a dohányadó-javaslatok egy e héten a szövetségtanács elé kerülnek.

Wildpark-állomás, okt. 30. A tegnapi diszebéden a császár felköszöntötte Kóburg herczeget, a ki válaszában a császárt és a császárnét éltette és egyuttal köszönetet mondott a szives fogadtatásért, a melyben részesült.

Páris, okt. 29. Viger földmivelési miniszter Wuffinak, az orosz gazdasági egyesület elnökének, ki neki táviratban rokonszenvét fejezte ki, azt válaszolta, hogy a közös eszme által egyesitett két állam békepolitikájának semmi se használhat jobban, mint a mezőgazdaság fejlesztésére irányuló törekvés.

Páris, okt. 30. A «Figaro» szerint a kormány utasitotta a prefektusokat, hogy azt a táviratot, melyet Giers miniszter a czár megbizásából báró Mohrenheim nagykövethez intézett, Francziaország összes községeiben kifüggeszszék.

Luneville, okt. 29. Loizillon hadügyminiszter nagyszámu lelkesült néptömeg jelenlétében leleplezte Lassalle tábornoknak szobrát és egy beszédet mondott, melyben Lassalle fényes pályáját ecsetelte.

Lima, okt. 29. Az elnökségre *Valcareelt* jelölték ki.

Piawitz, okt. 29. *Alexis* orosz nagyherczeg Toulouse-n és *Marseille*-n át Cannes-be utazott.

London, okt. 29. A Reuter-ügynökségnek jelentik Limából a tegnapi kelettel: A kabinet lemondása bizonyos. A lakosság közt nagy az izgatottság, de rendzavarás nem történt.

Bukareszt, okt. 29. Károly herczeg keresztelője alkalmából ugy itt, mint Románia más városaiban is ünnepélyes istenitiszteleteket tartottak. Bukareszben délután 3 órakor 101 ágyulövés hirdette a herczeg keresztelőjét. A város pompásan fel van lobogózva.

Melilla, okt. 30. Ortega tábornok a csapaterősitések megérkezéséig a polgárságot fegyverezte fel.

Madrid, okt. 29. A lapok jelentése szerint a Melillánál vivott harczban a spanyolok vesztesége 70 halott és 122 sebesült volt. De azt hiszik, hogy a halottak és sebesültek száma még nagyobb.

Madrid, okt. 29. *Maregallo* tábornokot, Melilla kormányzóját a tegnapi ütközetben a kabilok, kiket végre is nagy veszteségekkel vertek vissza, *megölték*. A spanyolok vesztesége jelentéktelen. A miniszteriánács elhatározta, hogy azonnal *csapaterősitéseket küld Melillába*. Macias tábornok ma át fogja venni a főparancsnokságot.

Madrid, okt. 30. Mint hirlik, Margallo tábornok parancs nélkül járt el és maga kereste a diesőséges halált. Margallot három golyó találta, még pedig a nyakán, az arczán és a halántékán. A tábornok hadsegéde, *Bourbon* Ferdinand herczeg, mindkét Sziczilia királyának unokaöcscse eltünt s nem tudják, vajon megsebesült-e vagy elfogták. Egy ezredes és tiz tiszt megsebesült.

Malaga, okt. 30. Melillából érkező hivatalos hirek szerint a spanyolok vesztesége csak 5 halott és 30 sebesült. A kabilok 48 óra óta nem szüntették be a tüzelést.

Buenos-Aires, okt. 29. Elhatározták, hogy 15 milliónyi értékben nemzeti jegyeket fognak kibocsátani.

Chicago, okt. 29. Harrison polgármestert tegnap este egy Prendergast nevü őrült revolverrel agyonlőtte.

Az angol hajóraj Olaszországban.

Spezzia, okt. 29. Az angol hajóraj délutáni négy órakor Gibraltar felé indult.

Spezzia, okt. 29. Az angol hajórajt elvonulása kor a parton s a pózsökön és csolnakokon ösz

szegyült nagy sokaság lelkesült óvácziókban részesitette. Az olasz és az angol hajóraj matrózai «Hurrah» kiáltásokkal üdvözölték egymást.

Az orosz hajóraj hazatérése.

Páris, okt. 29. A mai napilapok egyhangulag teljes megelégedésüknek adnak kifejezést az orosz czárnak Carnot elnökhöz intézett távirata felett, melynek nagy jelentőséget tulajdonitanak. A legtöbb lap ebben az orosz-franczia uniónak egész Európa előtti ünnepélyes megerősitését, sőt egyes lapok a *két hatalmasság közti szövetséget*, az összes lapok pedig az *általános béke biztositékát* látják.

Toulon, okt. 29. Az orosz hajóraj ma két óra felé a szokásos üdvlövések között elhagyta a külső kikötőt. A néptömeg már délelőtt elfoglalta a kikötő azon pontját, honnan az elindulás látható volt. Az elindulás az egybegyült néptömeg lelkesült óvácziói közt ment végbe, a melyeket az orosz hajóraj viszonzott. A hajóraj egy napot tölt a Hyeres szigeteknél, azután Ajaccioba fog indulni és ott fogja bevárni a többi rendeleteket.

Páris, okt. 29. Carnot elnök ma délután Wladimir orosz nagyherczeget fogadta és közvetlenül ezután a látogatást viszonozta.

Páris, okt. 29. *Giers* miniszter Mohrenheim báró orosz nagykövetnek Pétervárról e hó 28-iki kelettel a következő táviratot küldte: A császár megbizza önt, hogy tolmácsolja legőszintébb háláját a kormány közegeinél, valamint az összes társadalmi osztályok képviselőinél, kik az orosz hajóraj francziaországi szivélyes és fényes fogadtatásában résztvettek, ő felsége nagyon meg van hatva a rokonszenv és barátság érzelmeitől, melyek ezen alkalommal oly csodálatos módon nyilvánultak. A császár Carnot elnöknek közvetlenül táviratozott. Mohrenheim báró ezen táviratot közölte Dupuy miniszterelnökkel, ki azt Francziország összes prefektusainak megküldte.

Páris, okt. 29. *Carnot* köztársasági elnök a következő táviratot intézte az orosz czárhoz: Táviratáért köszönetet mondok felségednek; ép akkor kaptam azt meg, mikor elutaztam Toulonból, hogy Párisba visszatérjek. A szép hajóraj, a melynek hajóin élénk örömmel üdvözöltem az orosz lobogót a franczia vizeken, a szives és spontán fogadtatás, a melyben felséged derék és vitéz tengerészei Francziaországban mindenütt részesültek, ujabb meggyőző bizonyságát adták az őszinte rokonszenvnek, a mely két országunkat egyesiti és egyuttal manifesztálták a mélyen gyökerező hitet a jótékony befolyásban, a melyet a béke ügyét szolgáló két nagy nemzet gyakorolni képes.

KÖZGAZDASÁG.

Róma, okt. 30. A nemzeti bank mától fogva a leszámitolási és lombard-kamatlábat 5%-ról 6%-ra emelte.

Washington, okt. 29. Az a nagyon elterjedt hir, hogy a szenátus a Shermann-bill eltörlését már elhatározta, helytelen. A szenátus csak azt határozta el, hogy a Wilson-féle inditvány helyébe Aorhees inditványa lépjen. Azt hiszik, hogy hétfőn megejtik a szavazást.

Pénzintézeti tisztviselők országos egyesülete.

Tegnap délelőtt nyitották meg ünnepiesen a pénzintézeti tisztviselők orsz. egyesületének klubhelyiségeit a fürdő-utcza 12. sz. a. Andrássy-palota első emeletén. A kényelemmel berendezett helyiségekben már ½11 óra tájban kezdett gyülekezni a tagok serege s a vendégek igen nagy számban.

Az előcsarnokban fogadta a vendégeket az elnökség, melynek tagjai *Valkó* Lajos elnök, *Szirmay* Oszkár, dr. *Glosz* Ferencz és *Schneller* Alajos alelnökök, továbbá a választmány tagjai. A kör dísztermét lassankint megtöltötték a vendégek. Az első széksorokban ott láttuk *Széll* Kálmánt, *Pallavicini* Ede őrgrófot, *Kornfeld* Zsigmondot, *Lánczy* Leót, *Hegedüs* Sándort, *Rötser* Ferenczet, *Matuska* Pétert, *Holl* Frigyes, *Frank* Antal, *Weisz* Fülöp, *Schwarcz* Felix, *Posch* Gyula, *Fellner* Henrik, *Seidl* Ambrus, *Benke* Gyula, *Schwarcz* Ármin, *Beck* Miksa, *Beck* Nándor, *Flittner* Ferencz, *Kronberger* Lipót, *Székely* Ferencz, *Neumann* Frigyes, *Beck* Dénes és *Mansfeld* igazgatókat s a bankintézet főtisztviselőit.

A mi az ünnepséget jelentőségében emelte, az *Wekerle* Sándor miniszterelnök megjelenése volt. Az egyesület védnöke nem akarta elmulasztani az alkalmat, hogy már a megnyitási ünnepen is jelen legyen s ezért váratlanul megjelent pontosan a megnyitási ünnep kitüzött idejére. Rövid ideig társalgott *Valkó* elnökkel s a bankigazgatókkal, mire helyet foglalt a számára föntartott helyen.

A körhelyiségeket *Valkó* Lajos elnök nyitotta meg lelkes beszéddel.

Hálás köszönetet mond a védnöknek és az egyesület alapitóinak megjelenésükért, a mivel bebizonyitották, hogy méltányolják a tisztviselők törekvéseit. Jelenlétük egy fényes lapja lesz az egyesület történetetének. Örömét fejezte ki a fölött, hogy a nemzet pénzügyeinek vezetője, a miniszterelnök és pénzügyminiszter elfogadta az egyesület védnökségét, a mivel a tisztviselők ügyét élenken előrevitte. A közvélemény — ugymond — hajlandó a pénzintézeti tisztviselők foglalkozásának az önzés egy nemét tulajdonitani, pedig ez egyesület alapitása is igazolja, hogy minden nemes és szép, minden ideális eszme iránt is tudnak lelkesülni. Ezután ismerteti az egyesület czéljait, melyek a szórakozásokon kivül főképen a hazaszeretet és együvétartozás érzésének ápolása és a közös hivatás iránti érdeklődés terjesztése. E czélok elérésére szolgálnak az egyesület helyiségei, a könyvtár, melyeknek berendezése a fővárosi pénzintézetek igazgatóságainak lelkes erkölcsi és anyagi támogatása mellett sikerült ilyen fényesen, a miért hálás köszönetet mond. Ismerteti az egyesület müködésének programmját s jelenti, hogy immár 600 tagja van az egyesületnek, nagyobbrészt a fővárosi pénzintézetek köréből. Végül figyelmezteti a tagokat, az egyesület nemes védnökének intesére, hogy ne csak anyagi, de szellemi tőket is gyüjtsenek s éljenek a rendelkezésükre álló alkalmakkal; igy nem fog elmaradni az eredmény. Ezzel a kör helyiségeit megnyitottnak nyilvánitja.

Lelkes éljenzés fogadta az elnök beszédét s alig akart csillapulni a védnök éltetése.

Wekerle Sándor miniszterelnök szólalt meg ezután és az elnök üdvözlő szavaira a következő beszéddel **válaszolt:**

T. uraim! Néhány perczre én is igénybe kivánom venni szives figyelmüket, hogy felhasználjam ezt az alkalmat, a midőn először van szerencsém körükben megjelenni, őszinte köszönetem nyilvánitására azért, hogy engem az egylet védnökségével megtisztelni szivesek voltak. Ez a köszönet nem egyszerü viszonzása akar lenni a megtiszteltetésnek, hanem ennél több: záloga kiván lenni annak az igéretnek, hogy én is azon eszmék munkásául szegődöm, a melyeket önök vetettek fel az egylet alakitásakor s ezen eszméknek nemcsak munkása, hanem azok megvalósitójának, ezen egyesületnek előharczosa kivánok lenni (Éljenzés.)

Helyesen emlékezett meg t. elnökünk iménti felszólalásában arról, hogy alig nehány esztendő, mindössze két évtized választ csak el attól az időszaktól, a midőn a magyar pénzpiacz még csak mint a vágyódások ködképe lebegett előttünk, a midőn az a szakismeret, a mely a gazdasági fejlődésnek és a pénzpiacz megalkotásának mellőzhetetlen előfeltétele, csak egyes jobbjainknak képezte tulajdonát, de a nemzet közkincsévé még nem vált. Hisz még ifju erőben ma, itt is körünkben tisztelhetjük közéletünknek azon bajnokait, kik a magyar pénzpiacz fejlődésének első alapjait vetették meg. (Eljenzés.)

Mi elődeinktől, kik nehéz és kezdetleges viszonyokkal küzdöttek, csak azt a tudatot örököltük, hogy a gazdasági erők fejlesztése, a tőkék felgyüjtése és hasznositása a modern államéletben az előhaladásnak és a népek biztositottságának egyik mellőzhetetlen kellékét képezi. Mi más államok példájából csak azt az igazságot meritettük, hogy az idegen gyámkodásnak alá nem vetett, erős és féltett pénzpiaczok a népek érdekeinek megóvására néha nagyobb biztositékot képeznek, mint az államélet intézményes berendezései; de ezeknek az igazságoknak a megvalósitása, a magyar pénzpiacznak a megalkotása, feladatkép nekünk jutott osztályrészül. Ma, a vállvetett tevékenység, különösen pedig az önök közremüködésének eredményeként elmondhatunk talán annyit, hogy az a szakismeret, a mely azelőtt egyeseknek képezte ritka tulajdonát, ma már széles körben átalánossá lett, a nemzet közkincsévé tétetett, s a magyar pénzpiacznak eszméje, a mely azelőtt csak reményként lebegett előttünk, immár testté lőn. Nem csak alapjai vannak lerakva, hanem fel vannak emelve oldalfalai is, ugy, hogy ma nem csak reménynyel, hanem biztos öntudattal és önbizalommal munkálkodhatunk betetőzésén. (Élénk tetszés és éljenzés.)

Téved az, t. uraim, a ki a pénzintézetek müködésében és a pénzintézetek alkalmazottjainak munkálkodásában csak anyagi érdekeket, a mindennapi életnek közönséges munkáját látja. Az állam és a társadalom legvitálisabb érdekeinek gondozása van ezekre a körökre bizva, mert az álladalom testének legbensőbb részében, a szivnek abban a kamarájában müködnek, a mely nemcsak az ütereknek, hanem a nemesebb érzékeknek rugóját is magában rejti; s azért azt hiszem, hogy csak egy közszükségletet elégitettek ki, midőn e fontos szerepükre, az önökre még váró nagy feladatokra való tekintettel a társadalmi téren is sorakozva, tömörülve egyletté alakultak. Ez az egylet messze nagyobb jelentőséggel bir az egyszerü társulásnál; ez a hely messze több, mint a kellemes szórakozásnak, a társadalmi érintkezésnek gyülhelye. Ujabb életiskolája ez a szakismeretek átalánosabb tételének, előbbrevitelének, a testületi szellem megóvásának és fejlesztésének. De legyen ennél több, uraim! Legyen egy ujabb tényezője azon közéletünkben megvalósitandó eszmének, hogy pénzintéteink, s különösen Magyarországnak kereskedelme, megmagyarosodjanak, legyen ne csak menhelye, hanem megóvója és terjesztője annak a szoliditásnak, a mely a biztos gazdasági előhaladásnak legfőbb kelléke. (Élenk helyeslés.) A szoliditás az a védbástya, a melyen elsimulnak a dagálynak, megtörnek a viharoknak hullámai; a szoliditás az a villámhárító, a mely fergeteg idején elvezeti a vészes elemet s csak a megtisztult levegőt hagyja hátra. (Élénk tetszés és helyeslés.)

Engedjék meg azért, t. uraim, hogy a midőn először szólalunk fel e helyiségben, azon óhajomat fejezzem ki, hogy az legyen ne csak szinhelye a társulásnak, a kellemes érintkezésnek és a szórakozásnak, ne csak menhelye és fejlesztője a szakismereteknek és a testületi szellemnek, hanem legyen tüzhelye a szoliditásnak, legyen ennél is több: legyen egy ujabb tagolat, egy ujabb tényező közintézeteinkben, a mely a magyar pénzpiacz önállósitásának, fejlesztésének és megszilárditásának nagy feladatait tüzi maga elé.

Isten áldása lengjen e csarnokon, s eredmény koronázza az Önök müködését. (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps.)

A védnök ezután megkezdte az aláirásokat a kör emlékkönyvében s az elnökség vezetése alatt megtekintette a helyiségeket.

Először könyvtárterembe mentek, melyben 2000 kötetből álló könyvtár áll a tagok rendelkezésére. A könyvtár felerésze szakmunkákból áll.

A tágas olvasó-teremben az összes hazai és külföldi lapok olvashatók. Innen a játéktermekbe lehet jutni, egy nagyobb teremben két tekeasztal áll rendelkezésre. Gyönyörü berendezésü a téli kertnek átalakitott dohányzó szalon, melyből a három étterembe vezet az ut. Igen szép és elegáns berendezésü a diszterem is, melyben fölolvasások és estélyek lesznek.

A miniszterelnök gratulált a sikerült felszereléshez, egy órai idözés után a tagok lelkes éljenzése közben távozott.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A Sherman-bill eltörlése.** Mint Washingtonból táviratilag jelentik, a szenátus *az ezüstpárt összes módositásait elvetette.* A Sherman-akta megszüntetésére vonatkozó javaslatot valószinüleg a jövő hét elején fogják megszavazni. — Mint Londonból táviratozzák, a Timesnak azt jelentik Filadelfiából, hogy az utolsó szavazások utan itélve, valószinü, hogy a *Shermann akta eltörlését 48 szavazattal 37 ellenében elfogadják.*

* **Győr-veszprém-dombovári vasut.** Mint nekünk Veszprémből táviratilag jelentik, rendkivül látogatott népgyülést tartott ott tegnap délutan a polgárság. Megjelent a polgárság szine-java es elnökökké Halassy Vilmos, Rosenthal Nándor és Csapó Kálmán, alelnökökké Szalatkay István, Margalit Ignácz és Brenner Lőrincz, jegyzőkké Bokrossy Viktor, dr. Halassy Aladár és Galambos Gusztáv választattak. Halassy az elnöki megnyitóban napirendül jelezte a *győr-veszprém-dombovári vasutügyet* melyet Veszprém város 150 000 frttal segélyezni fog, ha a vasuti főállomás Veszprémben felépittetik. Ezzel szemben Veszprémmegye október 23-iki közgyülésében 480.000 forintot szavazott meg a vasutra azon esetre is, ha a vasutvonal Veszprém székváros elkerülésével Hajmaskor faluban épitné föl állomását. E határozat Veszprém várost óriásilag megdöbbentette, mert a vármegye két közgyülésében világosan a veszprémi főállomás feltétele vel szavazott meg 400 000 forintot, Mosonyi, Ruttner, Szalatkay, Rosenthal és Margalit vezetése alatt tizenkéttagu küldöttség ment a népgyülésből Szabó Imre országgyülési képviselőért, ki szüntelen éljenzés közt jelent meg a népgyülésen. Ecsetelte a vasutügy szomoru állását, a sérelmes megyei határozatot, mely a megye érdekeit a székváros érdekeivel szembeállitotta; igérte, hogy minden erejével a város érdekeit fogja védeni és hiszi, hogy a törvénytelenül letárgyalt megyei határozat nem fog helybenhagyatni. Beszéde nagy hatást keltett. Utána Rosenthal Nándor fejtette ki a város jogos álláspontját, és hogy a megye és a város érdekei azonosak, csakis a veszprémi főállomás elégitheti ki mindkettőt. Meggyőződése, hogy a kormány abbeli igéretét, hogy Veszprém ősi székvárost a vasut elkerülésével nem engedi tönkretenni, beváltandja. Czollenstein a népgyülés köszönetet fejezi ki Szabó Imrenek. A népgyülés elhatározta, hogy a sérelmes megyei határozat ellen a kormányhoz és parlamenthez appelálni fog és elfogadja a városi képviselet álláspontját. A vasutügyet emlékiratban fogja megismertetni az összes megyebizottság tagjaival és országos sajtót felkéri, hogy amugy is sujtott Veszprém város védelmére keljen, mert ha az uj vasut Veszprémet direkte elkerülné, a város tönkre megy és a polgárság elvándorolni kénytelen. A népgyülés határozatai a városban nagy lelkesedést keltettek. Az izgalom rendkivül mervü a megyei határozat miatt.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az osztrák-magyar bank** kormányzósága részéről a következő sorok közlésére kérettünk fel: Némely magyarországi lapban téves információ alapján közölt amaz állitással szemben, hogy a bank kormányzójának a törvényben megállapitott évi fizetésén kivül még évi 15.000 forintnyi tantième van, konstatálandó, hogy *az osztrák-magyar banknál sem a kormányzónak, sem bármely más funkczionáriusnak tantième vagy ehhez hasonló más élvezmény nem jár.*

** **Vidéki fizetésképtelenség.** Mint Szabadkáról táviratilag jelentik, nagy feltünést kelt *Tumbász* Miklós ottani sertéskereskedő fizetésképtelenség, minek okául önmaga azt vallja, hogy vasuton Ujvidékről jövet tegnap ellopták pénztárczáját 25.000 frt bankjegygyel és 4000 frt váltóval. Tumbász nagyban üzte kereskedését, tekintélyes hitelnek örvendett és bukása sok apró embert érint, mig a szabadkai pénzintézetek alig vannak érdekelve.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ERTÉKTŐZSDE.

— Október 30. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet iránya ma határozottan szilárd volt. Mérsékelt kinálat és kedvező vételkedv mellett mintegy 35.000 mm. adatott el, átlag 2½ krral, közben 5 krral is magasabb árakon. — Egyéb gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és irany meg árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 1000 mm. 81.3 k. 7.95 frt, 1000 mm. 80 k. 7.85 frt, 2000 mm. 80 k. 7.90 frt, 100 mm. 79.8 k. 7.70 frt, 100 mm. 80. k. 7.87½ frt, 100 mm. 79.5 k. és 100 mm. 79 k. 7.75 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.72½ frt, 300 mm. 77 k. 7.55 frt, 100 mm. 75 k. 7.15 frt, mind három hónapra.

Pestmegyei 100 mm. 80 k. 7.70 frt, 100 mm. 81 k. 7.75 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.65 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.75 frt, 500 mm. 79.5 k. és 2000 mm. 79 k. 7.70 frt, 200 mm. 79 k. 7.70 frt, 400 mm. 77 k. 7.55 frt, 100 mm. 77 k. 7.35 frt, mind három hónapra.

Marosi 3600 mm. 79.5 k. 7.85 forint, három hónapra.

Zentai 2000 mm. 78.2 k. 7.80 frt, három hónapra.

Bácskai 2500 mm. 77.2 k. 7.65 forint, három hónapra.

Tolnai 500 mm. 78 k. 7.60 forinton, három hónapra.

Bánsági 400 mm. 77 k. 7.45 forint, 3000 mm. 76.7 k. 7.40 frt, mindkettő három hónapra.

Felsőtiszai 100 mm. 79 k. 7.70 forint, 100 mm. 78.5 k. 7.55 frt, mindkettő három hónapra.

Oláhországi 900 mm. 77 k. 6.70 frt, három hónapra, tranzitó.

Szerbiai 3000 mm. 74.5 k. 6.40 frt, három hónapra, tranzitó.

Mai hivatalos effektiv-árak:

					frttól	frtig
Buza	tiszavidéki	uj	78—81	klg.	7.50	7.80
—	pestvidéki	»	78—81	»	7.45	7.80
—	fehérmegyei	»	78—81	»	7.45	7.80
—	bácskai	»	78—81	»	7.55	7.85
Rozs	—	»	70—72	»	5.70	5.90
Árpa	takarmány	»	60—62	»	6.20	6.50
—	égetni való	»	62—64	»	6.75	7.50
—	sörfőzdei	»	64—66	»	7.80	9.—
Zab	—	ó	39—41	»	—.—	—.—
—	—	uj	39—41	»	7.—	7.45
Tengeri	bánsági	ó	75	»	4.90	4.95
—	másnemü	ó	73	»	—.—	—.—
Repcze	káposzta		—.—	»	12.50	13.50
—	bánsági		—	»	—.—	—.—
Köles	ó				4.30	4.70

Határidőüzlet gyenge forgalom mellett, daczára a tegnapi magasabb amerikai gabonárfolyamoknak, nyugodt irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 5.000 mm. 7.32 és 7.31 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 10.000 mm. 7.68, 7.67, 7.66 és 7.62 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.05 és 5.04 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5.000 mm. 7.25, 7.22 és 7.20 frton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5.000 mm. 6.90, 6.89 és 6.88 frton.

Hivatalosan *felmondatott* e hó 31-ikére 3000 mm. *buza* és 10.000 mm. *zab.*

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom, az irány nyugodt maradt. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 7.67 és 7.66 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.05 és 504 forinton.

Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 6.8r és 6.88 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak:

Szokványbuza tavaszra	»	7.65— 7.67
Uj tengeri május—juniusra	»	5.03— 5.05
Szokványzab tavaszra	»	6.87— 6.89

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén zsiradékárukban változatlan irány mellett pangott az üzlet; szilva nyugodt, szilvaiz üzlettelen. — Köttetett:

Szilva effektiv áru, bosznіai 100 szemes 14.29 frton, októberi szállitásra bosznіai 100 szemes 14.29 frton, szerbiai szokványminőségü 10.49 frton, novemberre bosznіai 100 szemes 13.40 frton, 85 szemes 20.09—19.64 frton, szerbiai szokványminőségü 9.65 és 100 szemes 13.17 frton.

Értéktőzsde.

A tegnapi vasárnapi magánforgalomban, kapcsolatban a külföldi esti tőzsdék lanyha zárlataival, a spekuláczió élénk kinálati tevékenységet fejtett ki s a két hitelrészvény, valamint az osztrák-magyar államvasut részvényei alacsonyabb árfolyamokon záródnak. — Köttettek: osztrák hitel-részvény 331.60—332.20-ig, magyar hitelbank 408—408 25 ig. osztrák magyar államvasut 302.25—302.50 ig. Végül maradtak: osztrák hitelrészvény 331.60—331.70, magyar hitelbank 408—408.25, osztrák-magyar államvasut 302 25—302.50.

A *mai tőzsdén* ugyannak bágyadt az irányzat. A külföldi tőzsdéket az olasz értékek hanyatlása folyton izgatja s tekintve, hogy ez idő szerint a spekuláczió nem lát módot arra, hogy az olasz pénzügyek egyhamar rendeztessenek s további olasz deroutetól fél, a nyugodtabb felfogás, mely néha-néha rövid időre érvényre jut, nem tud állandó uralomra vergődni. Az osztrák belpolitikai helyzet zavarosvolta sem alkalmas a hangulat jobbrafordulására s mintegy mindezeken kivül a pénz ujolag drágulni kezd s a valuta sem enged feszes magatartásából, az üzérkedési értékek csak nehezen tarthatták fenn a tegnap elég jelentékenyen leszállitott árfolyamnivót. A helyi piacz valtozatlanul szilárdnak mutatkozott. Valuták és érczváltók feszesebben záródnak.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén a hangulat igen lanyhának mutatkozott s a sürgős kinálat a két hitelrészvény s az osztrák-magyar államvasut árfolyamát elég érzékenyen lenyomta Zárlat felé a legalacsonyabb árfolyamok csekélységgel megjavult k. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 331.20—331.60 ig, magyar hitelbank 407.75—408-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 234—234 50-ig. osztrák magyar államvasut 302.75—302 ig, déli vasut 102—102.25-ig rima-murányi vasmü 219—219.25-ig. magyar koronajáradék $93.42\frac{1}{2}$—93.50-ig, magyar aranyjáradék 116.10—116.20-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 331.50—331.60, magyar hitelbank 408—408.25, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 234—234.50, osztrák-magyar államvasut 302—302.25, déli vasut 102—102 25, rima-murányi vasmü 219—219 25, magyar koronajáradék 93.45—93.50, magyar aranyjáradék 116.10—116 20.

Déli tőzsde.

Kielégitő berlini megnyitási jegyzések fedezésekre adtak alkalmat. A csekély javulást azonban a bécsi arbitrage kinálata csakhamar lerontotta. Az üzlet leginkább az osztrák hitelrészvény s az osztrák-magyar államvasut-részvényeiben öszpontosult. Helyi értékek közül az iparpapirok iránt nyilvánult az érdeklődés legélénkebben. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 331.80—332.40-ig, magyar hitelbank 408.25—408.75-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 234—234.50-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 114.25—114.75-ig, magyar jelzálighitelbank II. kib. 222.50—223-ig, osztrák-magyar államvasut 301.75—302.50-ig, déli vasut 102—102.50-ig, rimamurányi vasmü 219—219.50-ig, magyar korona-járadék 93.40—93.45-ig, magyar aranyjáradék 116.10—116.15-ig. — Helyi értékekben következő kötések jöttek létre: budapesti bankegyesület 140.25—140.50-ig, fiumei hitelbank 110—110.50-ig, pesti magyar kereskedelmi bank 1133—1134-ig, Lujza-malom 348-ig, villamos városi vasut 181.25-ig, budapesti közuti vasut 471.50-ig, országos központi takarékpénztár 890-en, brassói kohóipar 217.50-en, Drasche-féle téglagyár 605—609-en, salgó-tarjáni kőszénbánya 719—720-on, Schlick-féle vasgyár 257-en, nemzetközi waggonkölcsönző 322—323-on, általános waggonkölcsönző 337—339-en. Befektetési értékek közül regále-kötvények 100.10—100.20-on vásároltattak.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 331.80—331.90, magyar hitelbank 408.50—408.75, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 234—234.25, osztrák-magyar államvasut 302—302.25, déli vasut 102.25,—102.50, rimamurányi vasmü 219.25—219.50, magyar koronajáradék 93.40—93.45, magyar aranyjáradék 116.05—116.10.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2—2.50 frt, nyolcz napra 5—5.50 frt, egy hónapra 11—10 frt.

Mai hivatalos árfolyamok:

Államadósság.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
M. k. aranyj. 4%	115.95	116.05	Egyes áll.adóss. ezüst. kam.jan.—jul. $4^{2}/_{10}$%	96.60	97.10
» » kor. ért. jár. 4%	93.35	93.45	Osztr. aranyj. 4%	119.50	120.—
M. k. 1889. államv. kölcs. aranyb. $4\frac{1}{2}$%	126.—	127.—	Osztrák államadósság kisors.:		
M. k. 1889. államv. kölcs. ezüstb. $4\frac{1}{2}$%	100.50	101.50	1854. 250 frtpp adl 20%	146.—	147.—
			1860. 500 frt oé. adl. 2 %	145.—	146.—
M. nyereménykölcsön	150.50	151.50	1864. 100 frt o. é.	194.50	195.50
M. k. italmérési jog kárt.kötv. $4\frac{1}{2}$%	99.75	100.50	Budap. főv. $4\frac{1}{2}$% köl.	100.—	100.75
M. k. földteherment. kötvény 4%	94.75	95.50	Bolgár fej. állv. zál. kölcs. kötv. 6%	113.—	114.—
Tiszai és szeg. kölcs. 4%	142.—	143.—	Szerbiai nyeremény-kölcs. 100 frk 3%	42.50	43.50
Egyes. áll. adóss. papirban máj.—nov. $4^{2}/_{10}$%	96.75	97.25	Temes-bégav. vizszab.-társ. 5%	103.50	104.25

Bankok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Angol-osztrák bank	148.—	149.—	Magy. jelz. hitelbank II. kib. id elism.	222.50	223.—
Bpesti bankegyes.	140.—	140.50	Pesti magy. kereskedelmi bank	1132.—	1135.—
Fővárosi bankr.-társ.	96.—	98.—	Magy. leszámitoló és pénzváltóbank	233.75	234.25
Fiumei hitelbank	110.25	110.75	Osztr.-magyar bank	992.—	997.—
Magyar ált. hitelbank	408.25	408.75			
Osztr. hitelint.	331.90	332 10			
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	114.25	114.75			

Biztositó-társulatok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Bécsi biztositó-társ.	196.—	200.—	Jég- és viszont-bizt.	119.50	120.—
Bécsi élet- és jár.-b.	315.—	325.—	Lloyd m. viszontbizt.	72.—	75.—
Első magy. ált. bizt.	3640.—	3660.—	Pannonia viszontbizt.	1075.—	1100.—
Foncière, pesti bizt.	136.—	137.—			

Gőzmalmok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Concordia-malom	502.—	506.—	Lujza-malom	350.—	355.—
Első bpesti malom	1880.—	1900.—	Molnárok és süt. m.	466.—	470.—
Erzsébet-malom	475.—	480.—	Pannonia-malom	890.—	910.—
Henger-malom	590.—	600.—	Viktoria-malom	300.—	302.—

Közlekedési vállalatok.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Adria m. teng. haj.	162.—	164.—	Déli vasut	102 25	102.50
Bács-Bodrogh várm. h. é. v. elsőbbs. r.	—.—	—.—	Dunagőzh. t. I. cs k.	382.—	385.—
			Kassa-oderbergi vas.	186.—	187.—
Bpest vill. vár. vasut	181.—	181.50	Mármar. sóv. r.-t. el. r.	97.—	98.—
Debreczen-füzesabony-óhat-p. h. é. v. e. r.	90.—	92.—	Osztr.-magy. áll. v.	302.—	302.50
			Pesti közuti vp.	471.—	474.—
Debreczen-hajdunán. v.-t. elsőbbs. r.	—.—	—.—	Pesti k. vasp. élv. j.	269.—	270.—

Takarékpénztárak.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Belvárosi tak. p. r.-t.	117.—	118.—	Magy. ált. tak. p. r.-t.	135.—	136.—
Bpest III. ker.	130.—	—.—	Orsz. központi	880.—	890.—
Egyes. Bpest főv.	1265.—	1280.—	Pesti hazai első	8725.—	8775.—

Különféle vállalatok

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Alagut	163.—	165.—	»Hungária« gőztéglagy.	174.—	176.—
Asphalt-részv-társ.	266—	268.—	»István« téglagy. r.-t.	116.—	118.—
Athenaeum könyvny.	470.—	475.—	Kőbányai téglagyár	975.—	985.—
Betüöntöde r.-t.	144.—	146.—	Pesti könyvnyomda	1320.—	1340.—
Bpest-szt-lőrinczi téglagyár r.-t.	254.—	256.—	Pallas-nyomda	225.—	230.—
			Rimam.-salgó-tarjáni	219.—	219.50
Brassói bánya- és kohó-részv.-egylet	217.—	218.—	S.-tarjáni kszb.	718.—	720.—
			Schlick vasönt.	257.—	258.—
Török dohány-egy.-t.	190.—	191.—	Sertéshizlaló	445.—	—.—
(Drasche) kőszénbánya és téglagyár	606.—	608.—	I. m. serfőződe,	1450.—	1500.—
			Egyes. tégla- és cementgyár r.-t.	161.50	162.50
Északmagy. egy. kőszénbánya r.-t.	252.—	254.—	Ujlaki téglagyár	380.—	383.
Franklin-társ.	305.—	315.—	Egy. magy. üveggy.	237.—	240.—
Ganz v. ö. és gépgy.	1780.—	1890.—	Nemzetk. villam.	230.—	232.—
Gschwindt szeszgy.	500.—	505.—	Alt. waggon-kölcs.	339 —	340.—
I. m. gyapjumosó	515.—	525.—	Nemz. waggon-k.	323.—	325.—

Záloglevelek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Egyesült bpesti főv. takarékpénzt. $4\frac{1}{2}$%	100.50	101.25	Pesti m. ker.-b. k. k. visszaf. 110 f. $4\frac{1}{2}$%	104.50	105.50
M. földh.-int. pap. 5%	100.50	101.—	Kisb. o. földh.-i. $5\frac{1}{2}$%	102.50	103.50
Ugyanaz $4\frac{1}{2}$%	100.25	101.25	» » 5%	100.75	101.75
» 4%	98.—	98.50	» » $50\frac{1}{2}$ év $4\frac{1}{2}$%	100.—	100.50
» szabályoz. és talajjav. 4%	96.25	96.75	Orsz. k. tkp. m. $4\frac{1}{2}$%	100.25	101.—
			Osztr.-magy. $40\frac{1}{2}$ év 4%	99.90	100.70
M. jelzálog-hitelb. 5%	100 75	101.75	» » 50 év 4%	99.90	100.70
» » $4\frac{1}{2}$%	100.50	101.—	Pesti hazai I. takp. egy. k. k.k. $4\frac{1}{2}$%	100.—	100.50
M. jelzálogb. közs.-kötv. 50 év vf. 110 f. 4%	101.—	101.50	Ugyanaz 4%	96.—	97.—
M. jelzálogb. közs.-kötel. 50 év vf. $4\frac{1}{2}$%	100.70	101.20	M. jelzb. ny. k. k. 4%	128.25	127.—
			Jelzálogb. nyer. jegy.	24.—	25.—
Pesti m. ker.-b. 5%	100.50	101.50	Oszt. f.-i. dijk k. 3%	114.75	115.75
» » » » $4\frac{1}{2}$%	100.5	101.50	Osztr. f.-int. k.-ny.-j.	20.50	21.50

Elsőbbségek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Az Adria m. teng.-haj. részv.-társ. $4\frac{1}{2}$%	99.75	100.75	KassaOderb. 1891. ez.	95.25	96.25
			» 1891. ar.	119.50	120.50
Bpest közuti vasp.-társ. 1887 $4\frac{1}{2}$%	99.—	100.—	» (osztr. von.) 1889. ezüst.	98.—	99.—
Ugyanaz 1889 $4\frac{1}{2}$%	96.—	97.—	M. vasut-els. kölcs. beruh. czél aranyb.	125.—	126.—
KassaOderb. 1889. ez.	95.50	96.50			
» 1889. ar.	119.50	—.—			

Különféle sorsjegyek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Bécs v. nyer.-köl. 1874.	173.50	174.50	Olasz vörös-kereszt	12.25	12.75
Budavárosi	57.—	58.—	Osztr. hitelintézet	195.—	197.—
Jó-sziv	3.80	2.10	Osztr. vörös-kereszt	18.50	19.—
Magy. vörös-kereszt	11.50	12.—	Pálffy	56.—	57.—
Bazilika	8.25	8.75			

Pénznemek.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Cs. kir. arany (vert)	6.—	6.04	20 frankos arany	10.06	10.10
» » » (kör.)	5.93	5.95	20 márka	12.47	12.49
O.-magy. 8 frtos ar.	10.06	10.10	Német birod. bankjegy	62.35	62.55

Váltók árfolyama (*látra*).

	Pénz	Áru		Pénz	Áru
Amsterdam	105.25	105.75	Olasz bankp. 100 lire	44.20	44.50
London 10 font sterl.	126.90	127.50	Páris 100 frank	50.35	50 55
Német bankpiaczok	62.35	62.55	Svájczi pénzp. 100 fr.	50.25	50.45

BÉCSI ERTÉKTŐZSDE.

Bécs, okt. 30. (Megnyitás.) Osztrák hitelrészvény 332.50, huszfrankos $10.06\frac{1}{2}$, osztrák-magyar államvasut 301.75, magyar hitelbank-részvény 407.—, 4%-os magyar aranyjáradék 116.10. Nyugodt.

Bécs, okt. 30. (I. Előtőzsde.) Osztrák hitelintézeti részvények 332.50, unionbank-részvény 249.25. 20 frankos arany $10.06\frac{1}{2}$, magyar hitelbank-részvény 406 50 dohányrészvény 191.—, osztrák koronajáradék 95.90, angol-osztrák bankrészvény 148.75, déli vasutrészvény 101.75, osztrák államvasuti részvény 301.75, 4%-os magyar aranyjáradék 116.10, alpesi bányarészvény 50 75, magyar koronajáradék 93.40. Gyenge.

Bécs, okt. 30. (II. Előtőzsde.) Osztrák hitelrészvény 332.50, magyar hitelbank-részvény 407.25, osztr. magyar államvasuti részvény 301.85, unionbank-részvény 249.—, osztrák koronajáradék 95.97, angol-osztrák bankrészvény 149.—, huszfrankos arany 10.07, déli vasut-részvény 101.75, 4%-os magyar aranyjáradék 116.10, magyar koronajáradék 93.40. Csendes.

Bécs, okt. 30. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Tekintettel az olasz járadék és a legutóbbi külföldi esti tőzsdék lanyha árfolyamára, a mai előtőzsde alacsonyabb árfolyamokkal indult, melyek azonban a teljesen jelentéktelen üzlet egész folyamán tartva maradtak. A belpolitikai válság semmi hatással sem volt már a tőrsdére, mert a döntés még nem történt meg. A coulisseban kevés trasakczió volt, a sorompón semmi sem. Valuták változatlanok.

11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 332.50, magyar hitelbank 407.25, Länderbank 245.50, unionbank 249.—, angol-osztrák bank 148.50, bankegyesület 121.25, osztrák földhitelrészvény 414.—, osztrák-magyar államvasut 302.—, déli vasut 109.50, elbavölgyi vasut 237.—, alpesi bányarészvény 51·—, rimamurányi vasmü 218.—, prágai vasipartársaság 480, májusi járadék 96 75, magyar aranyjáradék 116.10, magyar koronajáradék 93.40, német birodalmi márka 62.35.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén változatlanul várakozó volt a magatartás és jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 332.87, magyar hitelbank 407.50, Länderbank 245.80, unionbank 249, angol-osztrák bank 149, bankegyesület 121.25, osztrák-magyar államvasut 302.25, déli vasut 101.87, elbavölgyi vasut 237, török dohányrészvény 191, alpesi banyatársaság 50.80, rima-murányi vasmü 218.50, májusi járadék 96.77, magyar aranyjáradék 116.10, magyar koronajáradék 93.45, német birodalmi márka 62.32.

Kedvezőbb milánói árfolyamokra megszilárdult az irány. Osztrák hitelrészvény 333.25, prágai vasipartársaság 481.

2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 333.15, magyar hitelbank 407.75, angol-osztrák bank 148.75, unionbank 249.—, Länderbank 245.70, bankegyesület 121.25, osztrák-magyar államvasut 302.—, déli vasut 101.75, elbavölgyi vasut 237.—, dunagőzhajózási részvény 381.—, alpesi bánya-részvény 50.75, májusi járadék 96.75, osztrák koronajáradék 95.95, magyar aranyjáradék 115.85, magyar koronajáradék 93.25, német birodalmi márka 62.40. Tartva. Berlin magyar járadékot ad el.

BECSI GABONATŐZSDE.

Bécs, okt. 30. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai tőzsdén nyugodt a hangulat, csak zab lanyha. — Buza tavaszra 7.82—7.84, rozs tavaszra 6.68.—6.70, zab tavaszra 7.22—7.24, tengeri május—juniusra 5.44—5.45, zab őszre 7.80—7.90 forint.

Déli 12 órakor hivatalosan záródnak: *buza* őszre 7.50—7.55, tavaszra 7.83—7.85 frt; *rozs* őszre 6.25—6.30 tavaszra 6.68—6.70 frt; *zab* őszre 7.70—8.80 tavaszra 7.19—7.21 frt; *tengeri* októberre 5.40—5.50, május—juniusra 5.43—5.48 frt; *olaj* január—áprilisra 37—38 frt; *szesz*, kész szállitásra 16.60—16.70 frt; *repcze* január—februárra 14.65—14.75 frt.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Bécs (St.-Marx), október 30. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai marhavásárra felhajtatott 1473 magyar fajta, 37 galicziai, 383 bukovinai, 104 német, összesen 1997 szarvasmarha, közte 852 sovány ökör. Az irány változatlan és jegyez métermázsánkint, vágósulyért, fogyasztási adó nélkül: elsőrendü magyar fajta hizott ökör 63—66 frt, másodrendü 60—62 frt, harmadrendü 56—59 frt, galicziai I. 63—66 frt, II. 60—62 frt, III. 56—59 frt, német I. 64—68 frt, II. 61—63 frt, III. 57—60 frt. — Legelő ökrök 46—57 frt, bikák és tehenek 22—32 forint élő suly szerint.

Csávolszky Lajos
lapkiadótulajdonos és felelős szerkesztő.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

GRAND KAFFEE ELISABETH!
Király-utcza 23.
Lerchenfeldi quartett, a bécsi duettisták az u. n. prateri-fecskék és Engl népénekes naponta fellépnek.
Vasárnap kettős-hangverseny!
Szabad bemenet. 17090 Belépti dij nincs

Első fővárosi
ORPHEUM
Ideiglenes orpheum a Vörösmarty-utczában.
Bejárás az Andrássy-utról és Podmaniczky-utczából
Ma nagy előadás!
Reichsberg Hanzi kisasszony mint soloénekesnő. A «Szultán» operettéből való dalok, a német szinpadok számára való német szöveggel. Előadja Reichsberg Hanzi k. a.
Oriási, nevettető siker
„Az Öszeres“ vagy „A reform-handlé“
Az első főv. orpheum számára irt ujdonság (vidéki komikus genrekép. Irta Somossy K. Zenéjét részben irta, részben rendezte Rosenzweig Vilmos karmester.)
Dimitri Ivanow
kiváló orosz ének és tánczos társulatával, még csak 3 napig. Ma teljesen uj énekek, tánczok és kostümök. Wolkenstein Lajos dalkomikus, Pascal kéz-equilibrista fellépte. Továbbá Brothes Glissaretti, Hi-Ho, Mlle Brahma, Prokovszky nővérek, Mme Hendriz és az összes szerződött müvészszemélyzet.
Előleges jelentés! November 1-től Neumann A. és nővére. Mirza Abba és persa csoportja, Pechon de Rigal. Egészen uj és pompás műsor.

SCHÖN
Nemzeti kávéháza
Váczi-körut 45. szám.
Ma hétfőn, október hó 30-án
3-ik hangversenye
Munczy Lajos
Esterházy herczeg udvari és kamara zenészének Sopronból, 17071
kizárólag müvészekből álló zenekarával,
kik amerikai hangverseny körutjokban nagy kitüntetésekben részesültek. A zenekart kitüntette még: Krisztina svéd királynő és Don Louis portugáliai király is.
Számos látogatást kér SCHÖN J. kávés.

ETABLISSEMENT
IMPÉRIÁL
Váczi-körut 48. szám.
Uj! Uj! 4-szer: Uj! Uj!
SULEIKA REGÉJE

Sultan Tsin-dra-bum	Ferenczy Zsófi
Fifi	Herold Flóra
Lolo	Hoffmann Poldi
Toto	Wald Erna
Lili	Eisenbach Anna
Suleika	Andersen Lili
Claira	Herzog Mizzi
Barmin	d'Elmar Valerka
Erminia	Carla Lucie
Marthy	Marizza
Kitty	Angyal Mariska
Zora	Rautek Mari
Némethy hajóskapitány	Proksch Gusztáv
Lindheim Richárd hirlapiró	Rosen Károly
Koller Arthur festő	Kohler Lajos
Jack	Szinér Mizzi
Cocambo	Groszmann József

Nappali pénztár: Rotter Teréz dohánytőzsdéje Párisszálloda (váczi-körut 25.). Galandauer-féle dohánytőzsde (király-utcza 23. szám).

NEMZETKÖZI KÁVÉHÁZ
Király- és diófa-utcza sarkán.
Ma és minden este
Rácz Laczi
kedvelt zenekara játszik.
Chambre separék. Nagy buffet

HUNGÁRIA SZÁLLODA
Ma este az étteremben
Balogh Károly
ismert s kedvelt zenekara játszik
Kezdete 8 órakor.

GESSLER-FÉLE VALÓDI ALTVATER.

Mindenütt kapható. — Egyedüli gyárosa: GESSLER SIEGFRIED, likörgyár, Jägerndorf (Ausztria). 5246

FÉRFI RUHÁK BESZERZÉSÉRE AJÁNLJUK KRAUSZ JÓHIRŰ SZABÓCZÉGET BUDAPEST 17057 KIGYÓ-TÉR.

Kiadóhivatali üzenetek.

Levelei vannak:
„Fele haszon."
„F. 100."
„Gazdasági irnok."
„Házfelügyelő."
„Jószágkezelő."
„Jó háziasszony."
„Jó kereset."
„Komoly szandék 40."
„Kitünő birtok."
„K. M."
„Könyvelő 100."
„Megbizható gazdatiszt."
„Nagybirtokos."
„Német."
„Őszinte."

Intelligens fiatal ember csinos fiatal leánynyal, esetleg özvegygyel szeretne megismerkedni. Nem anonim s **«Szabadság és szerelem»** jeligével ellátott levelek a kiadóhivatalba küldendők. 24900

Contes. A tudositást megkaptam, a számok értelmét nem tudom; megirhatná azt levélben a magát forró szerető **Huszárnak.** 24913

Eladás.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 7403

Alcsuthon kaphatók nagy mennyiségben mindennemü fiatal gyümölcsfák, továbbá parkirozás és sétányok létesitésére alkalmas diszfák és cserjék. Árjegyzékeket ingyen és bérmentve küld a főherczegi udvari kertészet, Alcsuthon. 17048

Eladó birtok. Békésmegye legtermékenyebb részén, közvetlen a város alatt 42 hold szántóföld, 20 hold zöld buzavetéssel, cseréppel fedett gazdasági épülettel, előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 17110

Üres telek vagy rozzant ház, sarok, részletfizetés mellett megvételre kerestetik. A telek azonban 300 □-nél kisebb ne legyen. Levelek a kiadóhivatalba küldendők «Telek» czim alatt. 24910

Alkalmazást keres.

Házmesteri állást keres tisztességes házaspár, kik valamikor jó módban éltek. A férj magára vállalja a kisebb kőmüves munkákat, mig felesége a háziur lakását takarítaná. Szives megkeresést **«Becsületes házaspár»** jeligével a kiadóhivatalba kér. 24864

Ügyvédi irodában másolási munkákat keres egy szép és folyékony irással biró nőtlen fiatal ember, igen szerény feltételek mellett. Szives megkeresések **«O. J.»** jeligével a kiadóhivatalba kéretnek. 24899

Alkalmazást keres egy nős, volt üvegkereskedő, mint raktárnok, felügyelő, pénzbeszedő vagy más hasonló foglalkozással. Az illető 3—400 frtig biztositékot is adhat. Czime a kiadóhivatalban. 24854

Pénzbeszedői alkalmazást keres egy nős (29 éves) volt önálló kereskedő, ki 400 frt erejéig biztositékot is nyujthat. Czime a kiadóhivatalban. 24855

Házinspektori állást óhajt elnyerni egy megbizható, óvadékképes tisztviselő. Czim a kiadóhivatalban. 24887

Régi nemes családból való **intelligens** fiatal hölgy **társalgó** vagy **felolvasónőnek** ajánlkozik éltesebb urhölgyhez. Szives megkereséseket **«Ida»** jelige alatt a kiadó közvetít. 24898

Fiatal ember segédjegyzői állást óhajtana elnyerni. Megkeresések a kiadóhivatalba intézendők **«Jegyző»** jelige alatt. 24902

38 éves nőtlen egyén, ki beszél magyarul, németül, francziául, olaszul, angolul, románul és horvátul, alkalmazást keres szerény feltételek mellett mint portás, szállodaszolga, idegen-vezető és efféle. Ajánlatok a kiadóhivatalba **«Nyelvismeret»** czimen kéretnek vagy pedig czimem megtudható a kiadóhivatalban is. 24912

Gyorsan fogalmazó fiatal ember, okiratok és kereskedelmi levelek magyar és német nyelven való megfogalmazására és keresk. könyvelés berendezésére vállalkozik. Szives tudakozódások **«Gyors munkás»** czimen a kiadóba intézendők. 24901

Kevés jövedelmü, nagyobb
birtoknak
évi jövedelmét, czélszerü intézkedés és tervezeteimmel fokozom és sikeres gazdálkodás létesitésébe juttatom. A sikeres gazdálkodás biztositásául csupán **százalék** illetményt, — fixfizetés nélkül — kivánok. Szives megkeresések **«Szakképzett gazda»** czimen a kiadóhivatalba intézendők. 24691

Oktatás.

Képesitett **északnémet tanitó-nevelőnőket,** franczia, angol és zeneismeretekkel, **franczia és angol nevelőnőket zeneismerettel; északnémet, franczia és angol bonneokat** lelkiismeretesen ajánl **Gerson Anna asszony Budapest, Andrássy-ut 21. félemelet** 17096

Okleveles fiatal tanitónő, ki az elemi és polgári iskolai tantárgyakban, valamint a francziaelv és zongorában alapos oktatást adhat, még néhány tanórával rendelkezik. Szives megkereséseket **„Alapos oktatás"** jeligével a kiadóhivatalba kér. 24862

Lakás és bérlet.

Szénaprés még jó és használható állapotban két havi használatra kibéreltetik. Ajánlatok **«Szénaprés»** alatt a kiadóhivatalba küldendők. 24881

2—300 holdas bérletet keresek azonnali átvételre. Czim a kiadóhivatalban. 24882

Különféle.

Életjáradék. Magányosan álló ur vagy asszonyság, ki nagyobb jövedelmet akar, mint a minő most van és aki amellett minden gond nélkül, kényelmesen óhajt élni, leghelyesebben cselekszik, ha birtokát vagy házát életjáradékra eladja. Eziránt levelek intézendők «Életjáradék» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 24911

Legolcsóbb jelzálogos kölcsönök 50 évi törlesztésre is nemcsak földekre, hanem vidéki városi bérházakra is kaphatók 50.000 forintig a községi becslevél alapján; azonfelül az intézet szakértői szemléje szerint semmi előleges költség nem kéretik. Ajánlatok czimzendők **Haasenstein és Vogler Bécs, I., T. P. 4806.** 10973

PISKY ZOLTÁN tea-, rum- és csemegekereskedése **Budapest, Kerepesi-ut II.** Ajánl legjutányosabb árakon: Családi tea, igen jó, $^1/_2$ kiló 2 frt 50 krajczár. Moszkói keverék, igen jó, $^1/_2$ kiló 3 forint. Orosz karaván-tea, igen finom, $^1/_2$ kiló 3 frt 50 kr. Peccovirág, Mandarin tea, legf. $^1/_2$ kiló 3—5 frt. Legfinom. Jamaika rum, 1 literes üveg 1 frt 40 kr., 1 frt 75 kr., 2 frt, 2 frt 50 kr., 3 forint. Legfinom. braziliai rum, 1 eredeti palaczk: $^1/_2$ liter 1 liter $1^4/_{10}$ liter —.50 1.— 1.40

1 finom teasütemény	1 frt 80 kr.
Kevert 5 kilós postakosár nemes fajszőlő	3 forint.
5 k. Maróni gőrczi	1.50
5 « erdélyi alma	1.85
1 « czukrozott gyümölcs	2.—
1 « datolya	—.80
1 « malaga szőlő	1.40
1 « olasz mogyoró	—.70
1 bordó orosz hal	1.50
$^1/_2$ k. legf. caviar	2.75
Salon bonbon kilója	1.60

Vidékre posta utánvéttel. 17094

Gazdasszonyok **kik mielőbbi alkalmazást keresnek, vegyék igénybe az „Egyetértés" kishirdetési rovatát, melynek segélyével gyorsan jó állást nyerhetnek.** 24519

Kinek még nincs fürdőberendezése az vegyen egy **Weyl**-féle javitott füthető fürdőszéket.

Kapható csakis **Weyl L.** cs. k. szab. tulajdonosnál **IX., Bécs, Müllnergasse 10 sz.** Részletfizetésre is. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kádak, zuhanyok, árnyékszékek mindig raktáron. 14687

Jamaika rum fin. 1 liter	1.30
Jamaika rum igen finom	1.60
Jamaika rum legfinomabb	1.90
Cuba rum 1 nagy üveg	—.98
Braziliai rum nagy üveg	—.96
Fejedelmi rum legfinomabb	2.80
Ananasz rum legfinomabb	2.50
Cognac Clairmont 3 csillag	1.25
Cognac magyar, 3 csillagos	1.75
Cognac franczia 3 koronás	2.50
Orosz családi tea	1.50
Császár kev. tea legf.	2.—
Pecco virág tea	2.50
teasütemény legfin.	—.80
Santos kávé I. rendü	1.58
Jamaika kávé	1.75
Cuba kávé I. rendü	1.98
Arany Jáva I. rendü	1.98
Mocca valódi arábiai	1.98
Ceylon kávé legfinomabb	2.20
Gyöngy legfinomabb	2.20
1 kiló **Muscat datolya** fran.	2.—
1 kiló **Czukros gyümölcs** fr.	2.—
1 kiló **Malaga-szőlő**	1.—
1 kiló **Szalon bonbon** 1.20 és	1.60
1 kiló **Csokolad** bonbon créme	1.80
$^1/_2$ kiló **Caviar** legszebb	2.75
5 kiló **Maróni görzi** legszebb	1.40
5 kiló friss szép **csemege-szőlő**	2.80
5 kiló **Czitrom** legszebb	1.75
5 kiló **Jaffa narancs**	1.75
5 kiló **Aszalt-szilva** boszniai	1.75
1 hordó **Oroszhal** 65 darab	1.50
Pezsgő-bor frcz. nagy üveg	1.50
Bécsi virstli párja 8 és 12 kr.	
6 drb **Imperial sajt** francz.	1.20
Sardinia doboza 35, 45 és 90 kr.	
Cammenbert sajt franczia	—.70

A: áruk vegyesen is rendelhetők. Vidékre mindent fagymentesen ingyen csomagolva küld utánvét mellett

PINTÉR GYULA füszer- és csemege-üzlete 17080 **Budapest, IV., Kecskeméti-u. 8.**

Ujdonságok

női szücsárukban, szőrmével bélelt felöltők, kappes, körköpenyek, paletók, férfi-, városi- és utazó-bundák elegáns kivitelben, kocsi-takarók és lábzsákok készen a raktáron és megrendelésre mérték szerint 17107

FREUD és CZIRING-nél a megszünt **Spitzer testvérek** czég **főmunkatársai** **Budapest, IV., Deák Ferencz-utcza 19.**

A mélyen tisztelt közönséghez!

Van szerencsém tisztelettel értesiteni, hogy a következő livré öltönyök nálam állandóan raktáron vannak és pedig:

Jaquet öltönyök	frt 28.—
Frakk	« 26.—
Kék sacco-öltöny	« 20.—
Gerokk-öltöny	« 28.—
Caput	« 30.—
« szőrmével	« 40.—

Jótállás a tiszta gyapjuért és szintartásért.

Kiváló tisztelettel

GROSSMANN S. férfi-ruharaktár 17051
Budapest, Deák Ferencz- és Bécsi-utcza sarkán.

M. k. államv. Budapest jobbparti üzletvezetősége.

Hirdetmény.

Az esztergom—almásfüzitői helyi érdekü vasuton Almásfüzitő és Neszmély állomások közt a 2. sz. őrháznál létesitett

Duna-Almás

feltételes megállóhely f. hó 28-án a közönség részére megnyittatik, hol a személyszállitó vonatok csakis feltételesen, t. i. utasok fel- vagy leszállása esetén fognak az alább kitüntetett időpontokban megállittatni.

Vonat	Esztergom felé	Almásfüzitő felé
3011. vegyes	—	reggel 5[53]
3012. «	reggel 6[39]	—
3013. «	—	délután 3[00]
3014. «	este 7[52]	—
3051. teher	—	este 6[35]
3052. «	délután 12[18]	—

Az ezen megállóhelylyel való forgalomban a Neszmély állomásra érvényes dijtételek szerint fognak a személy- és poggyászviteldijak beszedetni; a Duna-Almás és Neszmély közti forgalomban pedig a szomszédos forgalom első szakaszának megfelelő dijak fizetendők.

Budapest, 1893. október hóban.

Az üzletvezetőség.

Magyar királyi államvasutak. **(Délnémet-osztr.-magyar vasuti kötelék.)**

147676/C. II. szám.

Hirdetmény.

Nyers vasküldeményekre közvetlen dijtételek létesitése.

Folyó évi november hó 1-től való érvénynyel a M/m. Frankfurti királyi vasutigazgatóság Burgsolms állomásáról fuvarlevél és kocsinkint legalább 10.000 kg. mennyiség feladása vagy ezen suly utáni dijfizetés mellett a budapesti állomásokra (Dunap. t. p. u. fővámház, Józsefváros, Lipótváros, nyug. p. u., Kelenföld és déli v. p. u.) szállitandó nyers vasküldeményekre 100 kgkint 2·68 márknyi dijtétel rovatolás utján életbe léptetik.

Budapest, 1893. október hó 21-én.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága, egyszersmind a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

A magyar közgazdasági értelmiség közlönye.

MAGYAR NEMZETGAZDA

KÖZGAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI HETILAP.

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

MENDE BÓDOG.

Előfizetési ár egy évre 10 forint.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Lipót-utcza 44. szám.

Gyakorlati irányu dolgozatok szivesen fogadtatnak és megfelelően dijaztatnak. 16264

Földmivelésügyi magy. kir. miniszter.

51425. V/15. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A bodrogi 9. számu ugynevezett vajdácskai uj átvágás létesitése czéljából 214,036·9 m³ szárazban foganatositandó földmunkára és 137,352 m³ kotrási munkára, továbbá a bodrogi 8. számu átvágás bövitése és mélyitése czéljából mintegy 51,403· m³ szárazban létesitendő földmunkára és 51,732·1 m³ kotrási munkára a földmivelésügyi m. kir. miniszterium tanácstermében **f. évi november 13-án déli 12 órakor** megtartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó tervezetek, valamint a kötendő szerződés tervezete és az annak kiegészitő részét képezendő általános és részletes épitési feltételek, nemkülönben az ajánlati feltételek a s.-a.-ujhelyi m. kir. folyammérnöki hivatalnál megtekinthetők.

Budapest, 1893. október 18-án.

17111 **Földmivelésügyi miniszterium.**

ADRIA

m. kir. tengerhajózási részvénytársaság.

1893. november havában az alant felsorolt elsőosztályu gőzösök (vagy póthajók) fognak az alant megjelölt irányokban közlekedni, hacsak rosz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

Honnan:	Hová:	Gőzös:	1893. november
Fiume	Bari, Catania, Messina, Nápoly Genua, Nizza, Marseille	«Szapáry»	5
«	Malta, Syracus	«Carola»	2
Fiume, Triest	Bari, Palermo, Neapel, Porto Maurizio, Genua, Marseille	«Tisza»	6
Fiume	Bari, Catania, Messina, Nápoly, Genua, Nizza, Marseille	«Buda»	12
Fiume, Triest	Bari, Palermo, Neapel, Livorno, Genua, Marseille	«Tibor»	13
Fiume	Malta, Syracus	«Carola»	16
«	Bari, Catania, Messina, Nápoly, Genua, Nizza, Marseille	«Adria»	19
Fiume, Trieszt	Bari, Palermo, Nápoly, Porto Maurizio, Genua, Marseille	«Jókai»	20
« «	Barcelona	«Zrinyi»	25
Fiume	Bari, Catania, Messina, Nápoly, Genua, Nizza, Marseille	«Árpád»	26
Fiume, Trieszt	Bari, Palermo, Nápoly, Livorno, Genua, Marseille	«B. Kemény»	27
Fiume	Antwerpen, Leith	«Széchenyi»	1—10
«	Rotterdam, Hamburg	«Lusitania»	1—10
«	Liverpool	«Tarifa»	1—10
«	London	«Sultana»	5—15
«	New-York	«Belgravia»	10—20
«	Liverpool	«Andalusian»	10—20
«	Hull, Newcastle O/T.	«Salerno»	10—20
«	London	«Winestead»	20—30
«	Liverpool	«Aleppo»	20—30
«	Rouen	«Andrássy»	20—30
«	Algier, Glasgow	«Baross»	20—30
«	Tanger, Bordeaux	«Báthory»	25/XI—5/XII
Marseille, Genua, Nápoly, Messina (Riporto), Catania, Bari	Triest, Fiume	«Adria»	4
Marseille, Genua, Nápoly, Messina (Riporto), Catania, Bari, Livorno	« «	«Árpád»	11
Marseille, Genua, Nápoly, Messina (Riporto), Catania, Bari	« «	«Szapáry»	18
Marseille, Genua, Nápoly, Messina (Riporto), Nápoly, Bari, Livorno	« «	«Buda»	25
Malta, Syracus, Catania, Messina, Bari	« «	«Carola»	6
Malta, Syracus, Catania, Messina, Bari	« «	«Carola»	20
Marseille, Genua, Palermo, Messina, Catania, Bari	Fiume	«Jókai»	7
« « «	«	«B. Kemény»	14
« « «	«	«Tisza»	21
« « «	«	«Tibor»	28
London	Trieszt, Fiume	«Zaire»	1—10
Liverpool	Fiume, Trieszt	«Aleppo»	1—10
Hull, Newcastle O/T	Trieszt, Fiume	«Bassano»	1—10
Liverpool	« «	«Arabian»	10—20
London	« «	«Durham»	15—25
Liverpool	Fiume, Trieszt	«Saragossa»	15—25
Rouen	Trieszt, Fiume	«Zichy»	20—30
Antwerpen, Leith	« «	«Széchenyi»	20—30
London	« «	«Rákóczy»	20—30
Glasgow	« «	«Mátyás kir.»	20—30
Rouen	« «	«Szent László»	20—30
Bordeaux	« «	«Deák»	20—30
Newcastle O/T.	« «	«Nagy Lajos»	20—30
Rio de Janeiro, Santos	« «	«Matlekovits»	25/XI—5/XII

A már életbeléptetett vagy még alkalmazandó vesztegzári intézkedések következtében történhető járat-elmaradásért, vagy a fentemlitett gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

Bővebb felvilágositással szolgál a **vezérügynökség HOFFMANN S. és W. urak Budapest, V., Ferencz-József-tér 6. szám.**

A villanyos központi-telepek fogyasztó-közönségének figyelmébe!

HUNGARIA

legjobb, legolcsóbb, legtartósabb **villanyos izzó-lámpa**

egyetlen honi gyártmány tetszésszerinti foglalattal normális vagy csekély áramfogyasztással.

Elárusitó-helyek Budapesten:
Magyar fém- és lámpa-áru-raktára Gizella-tér I.
„ „ „ „ Teréz-körut I.
Egger B. és Tsa Hatvani-utcza 4. szám.
Kalmár Sándor Andrássy-ut 41. szám 16960
Wollner M. H. Arany János-utcza 22. szám, valamint gyári raktárunk VII., Huszár-utcza 7.
Villanyos izzó-lámpa-gyár részv.-társ. VII., Huszár-utcza 7.

Tanuljunk lovagolni.

A nemzeti lovardában VIII., Esterházy-utcza 32. sz. 20 kitünően idomitott ló áll a lovaglást kedvelő közönség rendelkezésére; **kezdők naponkint felvétetnek.** A tanitási rend következő: reggel 9—10-ig urak részére, 10—11-ig hölgyek részére, 11—12-ig urak részére, 12—1-ig gyakorlás hölgyek és urak részére együttesen, 1—2-ig tanitás hölgyek részére; este 5—6-ig urak részére. Egy tanóra dija hölgyeknek 3 frt, uraknak 2 frt. Egyletek és intézeteknek ármérséklés.

A lovarda a nyár folyamán egy kiváló lovaglómestert szerződtetett. Kitünően berendezett istállók, kocsiszinek, szerszámkamrák. Lovak tartásra vagy idomitásra atvétetnek. 16910

Titkos betegségeket,

hugyosöfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit, elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül és bármely női bajokat, a legmakacsabb **börbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményeképp létrejött **hátgerinczbajokat,** gyógyit **15 évi** katonaorvosi tapasztalat után (budapesti és bécsi katona korházakban) a **legujabb gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY,

volt cs. és kir. ezredorvos.

Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz., I. em. bejárat a lépcsőnél.

Rendel délelőtt 9—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek n. m. férfiaknak külön be- és kijárat. — külön várótérem. — Dijazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 8386

Ajánlati tárgyalás.

Neumann Vilmos Budapesten lévő csődtömegéhez tartozó, biróilag leltározott rövid- és szövött árukból álló áruraktár, nemkülönben az üzleti berendezés, a csődválasztmány határozatához képest, ajánlati tárgyalás utján egészben, ugy a mint van, el fog adatni.

Az ajánlatok lepecsételve a becsár 10%-nak, mint bánatpénznek, egyidejüleges letétele mellett nyujtandók be.

Az áruraktárban lévő áruk beszerzési értéke: 48.127 frt 96 kr., becsértékök pedig 27.757 frt 80 krt tesz, és az üzleti berendezés 354 frt 70 krra van becsülve.

Az irásbeli ajánlatok, a 10%-os bánatpénzzel együtt, az alólirott tömeggondnoknál, f. 1893. évi november 22-ig bezárólag, nyujtandók be.

A csődtömeg képviselete az áruknak sem mennyiségéért, sem minőségéért, felelősséget nem vállal, de nem vállal felelősséget a leltárban netán előforduló számadási hibákért sem.

A csődválasztmány fentartja magának a jogot az ajánlatokat el, vagy el nem fogadni.

Valamely ajánlatnak elfogadása esetére, ajánlattevő az ajánlatának elfogadására vonatkozó értesitésnek kézhezvételétől számitandó 8 nap alatt a vételárt, a letett bánatpénznek beszámitása mellett, az alólirott tömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni és az általa megvett tárgyakat 15 nap alatt átvenni tartozik.

A mennyiben a vevő az üzleti helyiségeket is átvenni kivánná, e tekintetben a csődtömeggondnokkal külön kell megállapodnia.

Venni szándékozók a leltárt alólirott tömeggondnoknál és az eladásra hirdetett árukat a csődtömeggondnok közbejövetele mellett Budapesten, VI. kerület, Szerecsen-utcza 1-ső, illetőleg 11-ik szám alatt megtekinthetik.

Budapest, 1893. évi október 27-én.

Dulovics Béla
ügyvéd, mint Neumann Vilmos csődtömegének gondnoka (lakik: Budapesten, II. kerület, (Viziváros) Fő-utcza 35. szám alatt).

17089

GUMMI

Valódi párisi különlegességek! F. Bergueran fils párisi gyárából. Képviselő **csakis Keleti J.** Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 17. Gummikülönlegességek jótállás mellett tuczat. 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt, halhólyag tuczat. 2, 3, 4, 5, 6 frt, halhólyag gummiszellel tuczat. 5, 6 frt, Capottes americ. tuczat. 3, 4, 5 frt, gyüjtemény uraknak 25 drb 2.50, 10 frtig. **Ujdonság!!** Minden hölgynek nélkülözhetlen «Diana öv» frt 2.50—5 frtig. Betegápolási czikkek, gyári árakon. 10 frtnyi megrendelésnél 10% kedvezmény. Megrendelés pontosan és discréten eszközöltetik. **Keleti J.** cs. és k. osztr.-magy. és belga k. szab. gyáros Budapest, VI., Koronaherczeg-utcza 17. Árjegyzék bérmentve.

SZIGETI LAJOS

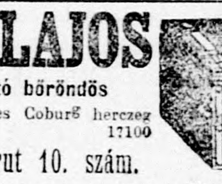

szij- és nyereggyártó böröndös
Ő Fensége József főherczeg és Fenséges Coburg herczeg udvari szállitója 17100
Budapest, VIII. ker., Muzeum-körut 10. szám.

A legnagyobb választék katonatiszti nyergek és nyeregszerekben **előirás szerint** jutányos árakon, ugyszintén **czivilnyergek** és **kocsizó lószerszámok** minden izlésnek megfelelő alakban és árban, ostorok, lovagló-vesszők és botok, utazóböröndök, szerszám- és lótisztitó-eszközök. Képes kimeritő árjegyzék külön katonai nyeregszerekről és külön czivil urak részére.

Tartalékos tiszt urak nyeregszereket kölcsönbe is kaphatnak.

Lónyirógépek nagy választékban.
Urasági kocsisok dijtalanul elhelyeztetnek.
A legujabb kantárrugók kaphatók.

Háztartásoknak

ajánljuk a téli idény közeledtével a mi általánosan kitünőnek elismert

I-ső rendü porosz darab,
koczka- és dió-szenünket

ólomzott zsákokban bérmentve a pinczébe szállitva á 83 kr. | 50
nyilt fuvarban „ „ „ á 78 kr. | kgként
Buda összes kerületeibe szállitva a szén 50 kgként 1 krral drágább.

Megrendelések **budapesti légszeszgyári coaksra, a légszeszgyár eredeti árai mellett,** ugy **központi,** valamint **fiók-megrendelési irodánkban** elfogadtatnak.

GUTMANN TESTVÉREK

kőszénbányáik eladó-ügynöksége. 16974

Központi iroda: V. ker., Mérleg-utcza 3. szám.

Fiók-megrendelési irodák
IV. kerület, Ferencziek-bazárában,
VI. „ Teréz-körut 3. szám,
VIII. „ József-körut 44. szám.

Telefon 637. szám.

8000 méter vágány, 40 drb fordítható-kocsi, 6 drb szekrény-kocsi, 2 db lapos-kocsi kevés ideig használt olcsón eladó.

Magy. épület- és mülakatos-gyár részv.-társaság II. oszt. Haroska Ferencz-féle vasutak 16878 **BUDAPEST** V., Külső váczi-ut 104. sz.

PÉNZT

SORSJEGYEKRE és ÉRTÉKPAPIROKRA (visszafizethető tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad **KŐVÁRY ÁRMIN** bank- és váltóüzlete hatvani-utcza 4. sz. Draher-féle palota. 5070

SORS jegyekre, mindennemü értékpapirokra jutányos feltételek mellett pénzelőleget ad 17087 **BEIFELD JÓZSEF** bank- és váltóháza Budapest, Károly-körut 1. (kerepesi-ut sarkán.) Alapittatott 1874-ben.

Hirdetések felvétetnek e lap részére a kiadóhivatalban **Dalszinház-utcza I.**

Megtekintésre méltó

látványosság helybelieknek és vidékieknek a főváros legnagyobb

BUTOR

áruháza 40 berendezett minta-szobával.

VARGA MIHÁLY és TÁRSAI magyar butor-ipar-társaság **Budapest, Belváros, Gizella-tér 3.**

2 szekrény, 2 ajtós	38 frt
2 ágy	24 frt
1 ebédlőasztal	14 frt
1 ottomán vagy pamlag	28 frt
1 hálószoba matt diófa faragással	160 frt
1 hálószoba matt diófa faragással	185 frt
1 hálószoba matt diófa faragással	210 frt
1 ebédlőszoba matt diófa faragással	150 frt
1 ebédlőszoba matt diófa faragással	175 frt
1 ebédlőszoba matt diófa faragással	200 frt
1 szalongarnitura selyemszövet	90 frt
1 szalongarnitura atlaszszövet	105 frt
1 szalongarnitura plüschszövet	120 frt
1 angol hálószoba, igen finom	250 frt
1 hálószoba franczia aranyozással	280 frt

Nagy választék **phantasie-szalongarniturákban,** ugymint **barock, angol és ó-német háló- és ebédlőszobákban.**

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 16791

Közvetlen importált idei termésü

orosz karaván- és chinai-tea

szintugy

JAMAIKA és BRAZILIAI RUM

hozatalaink, kitünő és szakértelemmel válogatott minőségben megérkeztek és kérjük a t. közönséget őszi szükségletük beszerzésénél ezen kiváló minőségekre tekintettel lenni. — Valódi **franczia és magyar** 16969

COGNAC

legfinomabb likőrök csakis elismert elsőrangu czégektől.

Mérsékelt árak. **Mérsékelt árak.**

Kimeritő árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

KOVÁCS és MEZEY tea- és rum-nagykereskedés **kerepesi-ut 6.**

Dréher Antal **kőbányai sörfőzdéje palaczksöreinek főelárusitói.** — Viszonteladóknak, kávéház- és szállodatulajdonosoknak tetemes árengedmény és külön árjegyzék.

A magyar királyi államvasutak Budapest jobbparti üzletvezetősége.

50001/II. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-főműhely telepén épülő uj esztergaműhelyben vizvezetéki berendezés fog létesittetni, mely munkák végrehajtásának biztositása czéljából nyilvános versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak az ezen munkára pályázni szándékozó vállalkozók, hogy költségszámitással felszerelt ajánlataikat **folyó év november hó 10-én déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségének titkárságánál benyujtani szíveskedjék.

Ovadék fejében legkésőbb az ajánlat benyujtása napján délelőtti 11 óráig 400 forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a budapest-jobbparti üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál lefizetendő és ennek megtörténte az ajánlatban megemlitendő. Az értékpapirok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régibb napi árfolyam szerinti értékben fogadtatnak el, de névértéken felül semmi esetre sem számittatnak.

A tervek fennevezett üzletvezetőség épitési és pályafentartási osztályánál (III. emelet 55. sz. ajtó) naponta 9—1-ig betekinthetők, hol egyuttal az ajánlati költségszámitáshoz szükséges nyomtatványok is kaphatók.

Az egységárak az ajánlathoz mellékelendő költségszámitásban tisztán olvasható számokkal, valamint az észrevétel rovatban betükkel irandók ki.

Javitott vagy vakarások nyomát viselő ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Az összes munkák az épités vezetőség utasitásai szerint végzendők. Az összes alkatrészek 20 légköri nyomással kipróbálandók.

A létesitmények előállitásának befejezésére a szerelés megkezdésére vonatkozó felhivás keltétől számitandó 4 azaz négy heti határidő köttetik ki.

A befejezési határidő be nem tartása esetén minden egyes napi késedelem után 10 azaz tiz frt birságdij fizetendő.

Az összes anyagok beszállitása után a végösszeg 70 azaz hetven százaléka fog mint részletfizetés kiutalványoztatni.

Vállalkozó czég a munkák kifogástalanságáért a müszaki felülvizsgálat napjától számitott egy évig tartozik jótállani. Ezen jótállás biztositására szolgál a letett óvadék, mely a részletfizetések alkalmával a végösszeg 10%-ig kiegészitendő. Ezen biztositék csakis a jótállás lejárta és az esetleges hiányok pótlása után fog kiutalványoztatni.

Vállalkozó tartozik keresetéből 1‰ azaz egy ezredrészt a m. kir. államvasutak külön segélyalap javára levonatni.

Az ajánlatok közt a szabad választás jogát a budapest-jobbparti üzletvezetőség fenntartja magának.

Az üzlettel járó és abból folyó bélyeg és egyéb illetékek költségét vállalkozó tartozik viselni. Az illetékek az 1881. év XXVI. t. cz. 10. §-ában megállapitott módon fognak levonatni.

Per esetére a budapesti VI. ker. kir. járásbiróság illetékessége köttetik ki.

A munka befejeztével tartozik vállalkozó a leszámolási terveket két példányban az épitésvezetőség rendelkezésére bocsátani.

Budapest, 1893. október 20-án.

Az üzletvezetőség

Nyomatott Neumayer Ede nyomdájában Budapest, VI., szerecsen-utcza 35. (az operaház átellenében).